

International
Labour
Organization

Elveția.

PARTENERIAT LOCAL DE OCUPARE A FORȚEI DE MUNCĂ

RAIONUL FLOREȘTI

PARTENERIAT LOCAL DE OCUPARE A FORȚEI DE MUNCĂ

RAIONUL FLOREȘTI

2024

MINISTERUL MUNCII
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Agenția Națională pentru
Ocuparea Forței de Muncă

► Introducere și recunoștințe

Acest document rezumă principalele intervenții ce vor avea loc în cadrul Parteneriatului Local de Ocupare a forței de muncă din raionul Florești (denumit în continuare LEP Florești). LEP Florești a întrunit un șir de instituții publice și private din Florești cu scopul de a îmbunătăți situația pe piața locală a muncii și de a identifica puncte concrete pentru crearea locurilor noi de muncă sau formalizarea celor existente. Pregătirea acestui LEP a fost dirijată de către Comisia Teritorială pentru Consultări și Negocieri Colective din raionul Florești, fapt ce a facilitat dialogul dintre partenerii principali naționali și locali și a contribuit încontinuu la procesul de consultări care a durat timp de patru luni de zile.

Doamna Aliona Manole, președinta organizației sindicale locale, raionul Florești, a efectuat un audit teritorial și-a consolidat toate contribuțiile într-un document coerent. Dorim să exprimăm recunoștință pentru îndrumările tehnice acordate de Dna Daniela Zampini, specialist de ocupare din cadrul OIM și suportul Dna Violeta Vrabie, coordonator de proiect OIM în definitivarea documentului.

La fel, am dori să exprimăm mulțumiri: doamnei Aliona Cojocaru, vicepreședinta Consiliului raional Florești pentru ghidarea și promovarea LEP Florești pe tot parcursul procesului; Dnei Irina Gusac, șefă a subdiviziunii teritoriale de ocupare a forței de muncă Florești pentru generarea ideilor referitoare la crearea locurilor de muncă pentru persoanele vulnerabile; Dlui Veaceslav Crețu, directorul școlii profesionale din Florești pentru rolul său activ în promovarea parteneriatului cu sectorul privat și furnizarea cursurilor practice către studenți; Dnei Elena Visterniceanu, șefa departamentului resurse umane a Corporației LEAR pentru participarea la elaborarea inițiativelor de instruire și ocupare; ONG-urile locale pentru tineret implicate în măsurile de identificare și activare a tinerilor NEETs; Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă precum și tuturor membrilor Comisiei pentru ocuparea forței de muncă de pe lângă Consiliul raional Florești, care au participat activ în toate ședințele de elaborare a LEP. La fel, la aceste ședințe au participat activ diferiți reprezentanți ai sectorului privat, oameni de afaceri, instituții de stat, parteneri sociali și societatea civilă. Fiecare Acțiune individuală, citată în documentul LEP, specifică partenerii de bază datorită cărora formularea acestui document a fost posibilă. Cea mai bună cale de recunoaștere a efortului acestora, este de a implementa cu succes și a realiza obiectivele stabilite în LEP în vederea sporirii creării locurilor de muncă și formalizării lucrătorilor și întreprinderilor.

► Lista acronimelor

AIPA	Serviciul Teritorial Florești al Agenției de Intervenții și Plăți în Agricultură
ANACEC	Agencia Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare
AAF	Asociația Apicultorilor din Florești
ANARM	Asociația Națională a Apicultorilor din Republica Moldova
ANOFM	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ANSA	Serviciul Teritorial al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor
CLA	Centrul local de artizani
CNA	Cadrul Național al Calificărilor
CNCNC	Comisia Națională pentru Consultări și Negocieri Colective
CNPM	Confederația Națională a Patronatelor din Moldova
CNSM	Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova
CRISDD	Centrul Regional pentru Inițiative Sociale și Dezvoltare Durabilă
CRF	Consiliul Raional Florești
CTCNC	Comisia Teritorială pentru Consultări și Negocieri Colective
DWT/CO	Echipa de Suport Tehnic a Programului de Muncă Decentă și Oficiul de Țară pentru Europa Centrală și de Est
FPRW	Principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă
GAL	Grupul de Acțiune Locală „Lunca Răutului”
ÎMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
LEP	Parteneriat Local de Ocupare
MAIA	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
MMPS	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
NEETs	[Persoane] în afara ocupării, educației sau formării profesionale
ODA	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului
OIM	Organizația Internațională a Muncii
ONG	Organizație Non-Guvernamentală
PNO	Programul Național de Ocupare
R@WY	[Ghidul OIM] Drepturile Tinerilor la Locul de Muncă
SECO	Secretariatul Elvețian de Stat pentru Afaceri Economice
SL	Sindicate Locale
ŞPF	Şcoala Profesională Floreşti
STO Floreşti	Subdiviziunea Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă Florești
SYIB	Start and Improve Your Business
UMP	Uniunea Meşterilor Populari

► Cuprins

Introducere și recunoștințe	4
Lista de acronime	5
Cuprins	6
Rezumat executiv	8
Plan de acțiuni	15
Acțiune preparatorie: Identificarea persoanelor NEETs inactive cu perspective de angajare	16
Acțiunea 1. Generarea de locuri de muncă pentru tineri în sectorul automotiv	20
Acțiunea 2. Creșterea nivelului de pregătire pentru angajare prin îmbunătățirea abilităților practice ale adulților în sectorul construcțiilor și serviciilor de transport	24
Acțiunea 3. Formalizarea afacerilor apicole în mediul rural	29
Acțiunea 4. Oficializarea sectorului artizanal și generarea locurilor de muncă prin modernizarea întreprinderilor de artizanat	34
Acțiunea 5. Dezvoltarea capacităților de procesare a micilor producători agricoli din mediul rural	39
Acțiunea 6. Promovarea antreprenoriatului în rândul tinerilor și femeilor	45
Referințe	50
Anexa 1. Tabel sumativ	53
Annex 2. Partenerii semnatori ai LEP Florești	55

Rezumat executiv

► Rezumat executiv

Parteneriatele Locale de Ocupare (LEP) reprezintă o inovație instituțională care se bazează pe o planificare 'negociată' în care mulți parteneri locali, îngrijorați de provocările existente pe piața muncii din comunitate, își asumă roluri și responsabilități complementare și interconectate cu scopul de a elabora unele soluții adaptate la circumstanțele locale. Scopul principal al LEP este crearea locurilor de muncă și tranziția la ocuparea formală.

LEP Florești este elaborat și pus în aplicare sub auspiciul Comisiei Teritoriale Tripartite pentru Consultări și Negocieri Colective (CTCNC)¹, platformă de dialog social care unește împreună reprezentanții autorităților publice, asociațiile patronatelor și sindicatelor locale. CTCNC Florești acționează în calitate de catalizator, întrunind partenerii relevanți de pe piața muncii, identificând provocările principale din domeniul ocupării forței de muncă din teritoriu și propunând acțiuni concrete de abordare a barierelor din procesul generării locurilor de muncă și tranziției la formalizare. Această abordare se bazează pe îndemnurile și capacitățile actorilor locali de a aduce schimbarea pe piața muncii și a asigura sustenabilitatea procesului de implementare a LEP.

Cele șapte Acțiuni ale LEP Florești au drept scop crearea și formalizarea a 293 de locuri de muncă și lansarea a 26 start-up-uri în sectoare cu potențial de creare a locurilor de muncă. În plus, aceste Acțiuni susțin formalizarea și extinderea a 49 de întreprinderi mici, cu crearea unei cooperative. În jur de 1,100 de persoane din raionul Florești, inclusiv persoane din categoriile cu risc de excludere socială, vor beneficia de oportunitățile oferite de proiect și în jur de 2,000 de persoane din comunitate vor beneficia indirect.

Implementarea LEP Florești prevede participarea a circa 15 parteneri publici și privați la nivel național și local, inclusiv organizații din societatea civilă, instituții educaționale și de formare profesională, serviciul de ocupare a forței de muncă, asociații de producători și întreprinderi. Implementarea LEP Florești va costa circa 5,533,345.54 MDL. Organizația Internațională a Muncii (OIM) va acorda un suport în sumă de 3,875,923.40 MDL pentru a susține liniile de intervenții în cadrul proiectului „Ocuparea productivă și incluzivă a forței de muncă în Moldova” finanțat de Secretariatul Elvețian de Stat pentru Afaceri Economice (SECO). Alți parteneri locali și naționali vor contribui cu 1,657,422.14 MDL pentru a completa liniile de servicii orientate către extinderea afacerilor, crearea de întreprinderi, formarea profesională și programele de formare la locul de muncă. Suma rămasă include contribuțiile partenerilor locali încadrați în LEP Florești, precum instituții publice locale, întreprinderi, asociații de producători și asociații publice, și instituții de formare.

Metodologia parteneriatelor locale de ocupare ajută Moldova să parcurgă această cale de asociere prin sprijinirea implementării descentralizate a politicilor de ocupare a forței de muncă și sprijinirea modernizării Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) cu asistență tehnică. Aceasta include pilotarea unor noi servicii de ocupare a forței de muncă destinate grupurilor vulnerabile, o mai bună țintire a mai multor categorii de beneficiari și îmbunătățirea calității serviciilor și programelor oferite, printre altele, persoanelor cu dizabilități, părinților cu copii mici și NEET-urilor. De asemenea, va crește calitatea serviciilor disponibile pentru angajatori.

Această abordare consolidează capacitatea autorităților publice locale de a răspunde eficient nevoilor comunității, de a sprijini crearea de locuri de muncă și de a facilita tranziția către un loc de muncă formal. Prin focalizarea pe intervenții la nivel local, LEP contribuie la agenda națională mai largă de reformă, aliniindu-se la accentul pus de UE pe dezvoltarea durabilă și incluziunea socială. Aceste eforturi nu numai că abordează provocările imediate ale pieței forței de muncă, dar consolidează, de asemenea, calea Moldovei de aliniere la UE în domeniul ocupării forței de muncă și al politicii sociale (capitolul XIX).

► Introducere

În perioada aprilie 2018 - iunie 2020, Organizația Internațională a Muncii (OIM) a pilotat primul Parteneriat Local pentru Ocuparea Forței de Muncă din Moldova. Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS), Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) și Confederația Națională a Patronatului din Moldova (CNPM), au selectat în comun raionul Cahul pentru acest proiect-pilot².

În 2021, ca răspuns la efectele izbucnirii crizei de sănătate, partenerii tripartiți de nivel local din raioanele Cantemir și Căușeni au folosit metodologia LEP pentru a impulsiona formularea de măsuri specifice de generare de locuri de muncă pentru a atenua efectele negative ale crizei COVID-19 și pentru a genera locuri de muncă decente pentru persoane vulnerabile.

Cele trei LEP-uri au contribuit la: (i) identificarea a peste 2.000 de tineri inactivi (dintre care 1.385 femei) și direcționarea acestora către oficiul local de ocupare a forței de muncă; (ii) furnizarea de instruiți tehnice, specializate și de gestionare a afacerilor pentru peste 420 de tineri; (iii) lansarea a peste 130 de start-up-uri în sectoare cu potențial de creare de locuri de muncă (inclusiv apicultura și industria creativă) și extinderea a peste 40 de întreprinderi; (iv) asigurarea formării privind crearea și gestiunea de cooperative a peste 40 de persoane și crearea a două cooperative: în apicultura și producerea de brânzeturi tari; (v) crearea și formalizarea a peste 260 de locuri de muncă (inclusiv angajarea a 109 femei tinere inactive).

Aproximativ 1.500 de persoane din cele trei raioane, inclusiv persoane cu risc de excluziune socială, au beneficiat direct din LEP, care a oferit suport pentru activare și au facilitat tranziția acestora pe piața muncii, și aproximativ 4.000 de persoane din comunitate au beneficiat indirect. Membrii familiilor beneficiarilor direcți au înregistrat îmbunătățiri ale veniturilor gospodăriei și au beneficiat de competențele sporite ale rudelor lor, contribuind în mod pozitiv la bunăstarea familiei. Părțile interesate din comunitate, inclusiv angajatorii, au simțit efectele de propagare ale condițiilor economice locale îmbunătățite și au avut acces la o forță de muncă mai calificată, ceea ce a condus la creșterea productivității și a creșterii economice la nivel local.

În mai mult, furnizorii de servicii, cum ar fi instituțiile de formare și prestatorii de bunuri și servicii, au înregistrat o creștere a cererii pentru ofertele lor. Aceștia au dezvoltat noi instrumente și servicii de sprijin pentru a răspunde nevoilor generate de inițiativele LEP, extinzându-și astfel capacitatea.

Autoritățile publice și partenerii sociali la nivel local și-au consolidat capacitățile de a aborda provocările pieței locale a muncii. Implicarea lor în LEP a sprijinit implementarea și durabilitatea inițiativelor, consolidând în continuare dezvoltarea economică în raioane.

Această abordare cuprinzătoare ilustrează modul în care LEP nu numai că aduce beneficii directe persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, dar creează și un efect de propagare care favorizează creșterea și dezvoltarea economică la nivelul întregii comunități.

Metodologia LEP a avut un rol esențial în sprijinirea Ministerului Muncii din Moldova în timpul pilotării mai multor măsuri active pe piața muncii (ALMM), inclusiv măsuri de informare care au fost ulterior încorporate în legea privind promovarea ocupării forței de muncă. La solicitarea ministerului, OIM a elaborat ghiduri de implementare pentru ca metodologia LEP să funcționeze ca un program național care să fie finanțat de la bugetul de stat. Cu toate acestea, din cauza spațiului fiscal limitat în urma invaziei la scară largă a Rusiei în Ucraina, transformarea metodologiei LEP într-un program național nu s-a materializat.

Descrescerea ratelor de activitate și de ocupare pentru toate grupurile de vârstă, în special a tinerilor, sunt trăsături caracteristice pieței muncii din Moldova. Aproape 30 procente dintre tinerii din Moldova nu sunt angajați, nu învață și nu urmează nicio formă de instruire (NEET).³ Sectoarele cele mai expuse informalității sunt agricultura și construcțiile, cu cote de ocupare informală de peste 60 procente.

Mai mulți factori externi au exacerbât provocările de pe piața muncii. Criza Covid-19 a lovit în mod deosebit piața muncii din Moldova. Numărul de ore de lucru pierdute în 2020 în comparație cu valoarea de referință (ultimul trimestru din 2019) a fost de 13 procente, ceea ce corespunde unui echivalent a 130.000 de locuri de muncă cu normă întreagă.⁴ Criza a ținut mulți lucrători sezonieri înafara căilor de migrație circulară, în timp ce alții (în mare parte femei) s-au întors acasă pierzându-și locul de muncă și de trai.⁵

Războiul din Ucraina are un impact multiplu asupra Republicii Moldova; pe lângă criza refugiaților declanșată de război, țara se confruntă cu crize energetice și de securitate. Mulți bărbați, în special șefii de gospodărie cu niveluri mai scăzute de educație, de obicei implicați în emigrarea în scop de lucru în Rusia și CSI, și-au pierdut mijloacele de existență. Inflația a atins 34,6 procente în octombrie 2022⁶, provocând o scădere a salariilor reale. Acest lucru ar putea crește ponderea populației care trăiește în sărăcie între 21 și 32 procente, depășind nivelurile de sărăcie înregistrate în 2020 în perioada de debut al pandemiei (14 procente din populație).⁷

Moldova a depus cererea de aderare la UE în martie 2022. Aspirația țării de a adera la Uniunea Europeană reprezintă un pas semnificativ către o mai mare stabilitate politică, prosperitate economică și aliniere la valorile europene. Țara și-a început oficial negocierile de aderare la UE în iunie 2022, angajându-se să pună în aplicare reforme cuprinzătoare în diverse sectoare. Aceste angajamente includ consolidarea statului de drept, îmbunătățirea guvernanței, combaterea corupției și sporirea dezvoltării economice.

Raionul Florești, ca și alte raioane din regiune s-a confruntat cu diferite provocări existente pe piața muncii, printre care: (i) incidența înaltă a muncii informale și domestice; (ii) vulnerabilitatea disproporționată care afectează tinerii și femeile (amplificată de atașamentul foarte scăzut de piața muncii); (iii) infrastructura și accesul limitat la serviciile publice de ocupare; (iv) lipsa oportunităților de angajare și lansare de afaceri; și (v) lipsa oportunităților de ocupare; și (vi) lipsa oportunităților educaționale și de formare profesională asociate la necesitățile întreprinderilor. Repercusiunile crizei de sănătate, creșterea prețurilor la alimente și energie amenință bunăstarea gospodăriilor și a înrăutățit inegalitățile existente pentru persoanele aflate în situații vulnerabile precum: femei și bărbați, tineri inactivi, inclusiv femei care lucrează informal în localitățile rurale.

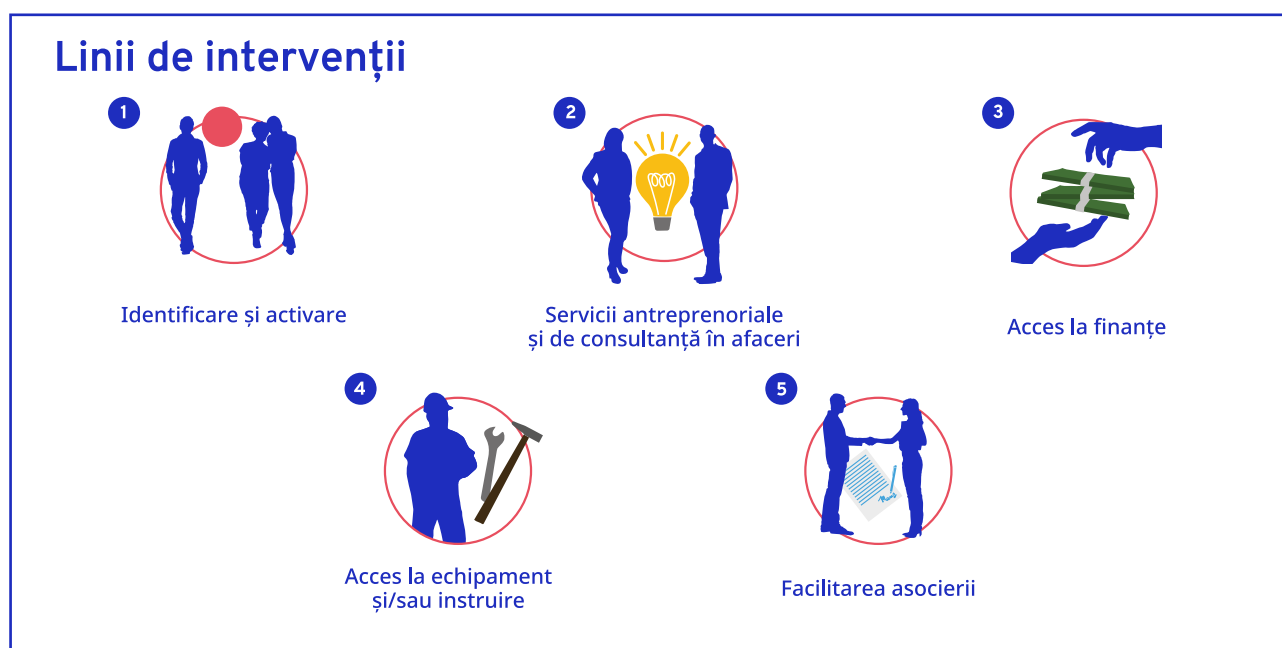
Pentru a aborda aceste probleme, Comisia Teritorială pentru Consultări și Negocieri Colective a facilitat pregătirea LEP Florești, mobilizând în acest sens suportul partenerilor relevanți pentru a realiza obiectivele comune de ocupare a forței de muncă în raionul Florești.

LEP este elaborat în conformitate cu obiectivele principalelor strategii naționale și planurilor de acțiune. De exemplu, LEP cuprinde scopurile Strategiei Naționale de Dezvoltare (SND) 'Moldova Europeană 2030'⁸ - privind dezvoltarea durabilă - cu alte cuvinte o economie durabilă, capital uman și social îmbunătățit, instituții eficiente și mediu economic favorabil, sinergie creată împreună cu strategiile specifice de dezvoltare a sectoarelor implicate. Intervențiile LEP corespund obiectivelor Programului Național de Ocupare 2022-2026, Strategiei de dezvoltare economico-socială a raionului Florești pentru anii 2021-2027⁹.

De asemenea, Acțiunile LEP contribuie la implementarea Strategiei de Dezvoltare a Sectorului de Tineret 2030, Strategiei Naționale de Dezvoltare Rurală și a Agriculturii (2022–2027)¹⁰ și Programul Național de Dezvoltare a Apiculturii (2020–2026).

LEP Florești consolidează coordonarea locală a activităților, programelor și intervențiilor orientate spre dezvoltare umană și economică, punând partenerii sociali și autoritățile locale în centrul răspunsului la crizele existente. Parteneriatul aplică o „lentilă pentru ocuparea forței de muncă” inițiativelor în desfășurare, cu accent pe generarea de locuri de muncă și tranziția spre formalizare.

Acțiunile din cadrul LEP Florești includ cinci linii de intervenții complementare și interconectate, create pentru facilitarea creării locurilor de muncă și tranziției spre formalizare:

1. Identificare și activare
2. Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri
3. Acces la finanțe
4. Acces la echipament și/sau instruire
5. Facilitarea asocierii

LEP va crea premise pentru ANOFM prin intermediul Direcției de Ocupare a Forței de Muncă Florești, pentru a facilita implementarea serviciilor și a programelor de ocupare a forței de muncă aferente acțiunilor LEP.

Pentru o bună implementare a Acțiunilor, Comisia Teritorială pentru Consultări și Negocieri Colective (CTCNC) și alți actori locali interesați (întreprinderi, școli și instituții de instruire, organizații ale societății civile și altele) care activează în Florești, își asumă roluri și responsabilități complementare și interconectate în vederea atingerii obiectivelor Acțiunilor descrise în LEP. Actorii menționați mai sus adoptă sarcini specifice care să contribuie la valorificarea avantajelor economice de nivel local și la gestionarea cadrului operațional general al Parteneriatului Local de Ocupare.

Activitatea de pregătire privind elaborarea LEP Florești a trecut prin câteva etape:

- (i) Identificarea zonei geografice prin intermediul consultărilor aprofundate cu Comisia Națională pentru Consultări și Negocieri Colective. Raionul Florești¹¹ a fost selectat pentru că indicatorii săi de ocupare sunt nesatisfăcători.
- (ii) Identificarea potențialilor parteneri principali (instituții locale publice și private, organizații ale societății civile, alte structuri naționale care implementează programe de dezvoltare locală, asociații de producători, etc.), care contribuie la dezvoltarea economică și socială a regiunii și manifestă un anumit interes față de participarea în cadrul LEP;
- (iii) Elaborarea unui raport de audit teritorial al raionului Florești. Raportul include o analiză statistică a pieței muncii locale și reflectă rezultatele discuțiilor cu actorii locali, care s-au axat pe determinarea problemelor și neajunsurilor, îngrijorărilor generale și perspectivelor partenerilor locali în contextul promovării ocupării forței de muncă și creării noilor locuri de muncă;
- (iv) Identificarea eventualelor intervenții LEP cu un impact asupra dezvoltării economice și ocupării forței de muncă.
- (v) Mobilizarea și concentrarea capacităților și resurselor relevante pentru implementarea eficientă a intervențiilor LEP. Partenerii locali își asumă roluri și responsabilități complementare și interconectate întru realizarea obiectivelor Parteneriatului Local de Ocupare, conform Planului de Acțiuni.

Un avantaj considerabil al LEP reprezintă promovarea colaborării și asumarea unor angajamente de către diverși parteneri în implementarea intervențiilor și parteneriatelor cu Serviciul Teritorial pentru Ocupare Florești, care, în conformitate cu cadrul legal,¹² oferă măsuri și programe de ocupare pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, astfel încât să contribuie la realizarea obiectivului principal prin care să fie asigurată ocuparea productivă și muncă decentă pentru toți.

În contextul legii privind promovarea ocupării forței de muncă, LEP va sprijini pilotarea măsurilor de identificare a persoanelor vulnerabile. Direcția de Ocupare Florești va fi asistată în stabilirea unor parteneriate cu furnizorii locali de servicii sociale, monitorizarea măsurilor de identificare și sprijinirea înregistrării șomerilor.

Documentul LEP reprezintă un acord dintre toate părțile implicate și se va implementa în perioada iunie 2024 – iunie 2025.

Plan de acțiuni

► Acțiune preparatorie: Identificarea persoanelor NEETs inactive cu perspective de angajare

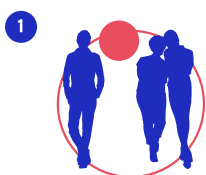
OBIECTIV

Identificarea tinerilor și a altor persoane dezavantajate pe piața muncii și furnizarea de servicii de activare preliminară.

ȚINTA

- Identificarea a 500 de tineri NEET (dintre care cel puțin 50 procente femei), persoane cu dizabilități, cu abilități scăzute, persoane cu dizabilități, inclusiv femei care muncesc informal în localitățile rurale.
- Referirea a 350 de tineri NEET, persoane cu nivel scăzut de calificare, persoane cu dizabilități, tineri romi, inclusiv femei care lucrează neoficial în mediul rural, pentru înregistrare către Subdiviziunea Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă.

LINII DE INTERVENȚII INTEGRATE

Informație de fond și linii de referință

Moldova se confruntă cu rate ridicate de inactivitate, care sunt de două ori mai mari decât cele înregistrate în UE, în special pentru tinerii care nu au un loc de muncă, educație sau formare (NEET). Rata NEET a tinerilor cu vârste cuprinse între 15 și 29 de ani a ajuns la 26,2 procente în 2022 (UE: 11,7 procente în 2022).¹³ Femeile tinere predomină în rândul NEET în Moldova, reprezentând aproape 40 procente. În combinație cu factorii demografici, ratele scăzute de fertilitate și migrația externă, ponderea populației de vârstă activă va continua să scadă, ceea ce va duce la rate ridicate de dependență și la o presiune suplimentară asupra sistemului de protecție socială.

Deseori, tinerii nu se înregistrează la oficiile pentru ocuparea forței de muncă deoarece au puțină încredere în capacitatea serviciului public de a răspunde nevoilor lor specifice.

În acest context, ținând cont de faptul că în prezent ANOFM nu a inițiat implementarea procedurii de outreach/identificarea a persoanelor inactive (prevăzută în art. 29² din L105/2018), această acțiune va susține identificarea tinerilor NEETs și pilotarea procedurii de outreach.

Această Acțiune este susținută prin:

- Solicitarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale de a susține identificarea tinerilor NEETs;
- Existența unor actori care pot ajunge la tinerii NEETs inactivi, fără calificări, inclusive lucrătorii informali din mediul rural, tineri Romi, etc.

Consecutivitate

1. Implementarea campaniei de informare și a altor măsuri pentru identificarea a tinerilor NEETs, a persoanelor cu un nivel scăzut de calificare, a persoanelor cu dizabilități, a tinerilor romi, inclusiv a femeilor care lucrează neoficial în mediul rural.
2. Direcționarea tinerilor NEETs către STO pentru înregistrare.
3. Oferirea de suport psiho-emoțional.

Descrierea aplicării liniilor de servicii

► Lucrul de pregătire:

Comitetul de Coordonare al Acțiunii¹⁴ este stabilit din reprezentanți ai CNTM, STO Florești, Consiliul Raional Florești; Departamentul Educație, Tineret și Sport, Departamentul Sănătate Publică și facilitatorul local al LEP. Acest Comitet va lansa un apel de aplicare pentru o perioadă de două săptămâni, pentru a selecta tineri voluntari / agenți de outreach (din engleză - identificare) pentru coordonarea activității de identificare la nivel local. În săptămâna următoare după închiderea apelului, Comitetul revizuieste și selectează opt tineri voluntari pentru desfășurarea activității de identificare în raionul Florești. Se presupune că tinerii selectați au fost implicați anterior în activități de lucru cu tineri vulnerabili din raion în calitate de „agenți de outreach”.

► Linia de intervenție 1: Identificare și activare.

Stabilirea parteneriatelor, identificarea și instruirea agenților de outreach. STO Florești, Direcția de Asistență Socială din Florești, Centrul de Tineret, Departamentul Educație, Tineret și Sport și Departamentul de Sănătate Publică a Consiliului raional, precum și OIM vor organiza un curs de trei zile de instruire on-line pentru agenții de outreach. Cursul are scopul de a-i informa cu privire la caracteristicile generale ale tinerilor NEETs, abordări, servicii sociale locale disponibile (inclusiv servicii de ocupare a forței de muncă), oportunități de angajare oferite prin LEP-uri, dar și serviciile și măsurile active de angajare, precum și alt suport disponibil. În urma cursului de formare, agenții de outreach vor fi împărțiți pentru a lucra în diferite regiuni în cadrul raionului Florești.

Cartografierea și colectarea datelor despre potențialii beneficiari.

Prima etapă va implica o cartografiere teritorială pentru a identifica locațiile majore ale tinerilor din grupurile vulnerabile, inclusiv femei, persoane cu dizabilități, romi etc. și colectarea de date cu privire la caracteristicile acestora (vârstă, nivel de educație, beneficii sociale, motive pentru inactivitate, etc.). În acest scop, agenții de outreach vor organiza interviuri online cu reprezentanți ai autorităților locale (primari, asistenți sociali, etc.), instituții de învățământ existente, organizații de tineret, adăposturi și reprezentanți ai altor instituții relevante din comunitățile locale. Cartografierea teritorială va fi efectuată pe o perioadă de două săptămâni.

Proiectarea campaniei de informare și măsurile de identificare a tinerilor și tinerelor NEET.

Informațiile colectate vor fi utilizate pentru a proiecta, împreună cu Comitetul de Coordonare, măsurile de identificare care implică evenimente sau campanii vizate adresate grupurilor mici de tineri NEETs, în baza caracteristicilor acestora. Afișele informative vor fi plasate în școlile în care rata de abandon școlar este mare, școlile profesionale, cluburile de noapte, cafenele, precum și bisericile și alte locuri în care tinerii se adună. Materialele tipărite, cum ar fi pliante și broșuri (care promovează oportunități de instruire și angajare), vor fi diseminate de autoritatea publică locală, STO Florești și agenții de outreach.

Vizite door-to-door și completarea formularelor de pre-înregistrare.

Primul contact cu grupurile țintă se realizează prin vizitarea locului de trai al acestora (adăposturi, centre de suport comunitar, etc.) și/sau vizitarea locurilor de întâlnire a tinerilor (terenul de fotbal, clubul sau piață din oraș, etc.), ascultarea preocupărilor tinerilor NEETs și oferirea unui sprijin practic și emoțional, precum informarea despre serviciile și programele de ocupare și instruire disponibile pe piață. Scopul primului contact este de a construi relații de încredere. În timpul discuțiilor, agenții vor completa un formular de pre-înregistrare, care va fi ulterior transmis Comitetului de Coordonare a Acțiunii. Comitetul va decide care sunt serviciile puse la dispoziția tinerilor în dependență de problemele cu care se confruntă și va expedia către instituțiile relevante informația pentru oferirea de suport individualizat. Urmare a primei discuții, agenții vor organiza și invita tinerii NEETs, femeile cu responsabilități familiale, lucrătorii informalii identificați la ședințe de informare de grup (în dependență de problemele identificate în urma discuțiilor individuale) organizate în cadrul primăriei, consiliului raional, centrului de tineret, pentru a-i informa despre serviciile și programele de suport disponibile, dar și oportunitățile create prin intermediul LEP. În dependență de complexitatea problemelor cu care se confruntă aceste persoane, vor fi organizate până la trei ședințe de grup cu invitarea reprezentanților serviciilor sociale și STO Florești. Tineri

PARTENER PRINCIPAL

- Centrul Regional pentru Inițiative Sociale și Dezvoltare Durabilă (CRISDD)

PARTENERI RESPONSABILI

- Centrul Regional pentru Inițiative Sociale și Dezvoltare Durabilă (CRISDD)
- ONG tineret local
- Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)
- Consiliul Raional Florești (CRF)
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM)/ Subdiviziunea Teritorială pentru ocuparea forței de muncă Florești (STO Florești)

REZULTATE

- Tineri NEET identificați și înregistrați în calitate de șomeri și implicați în program (inclusiv tineri romi);
- Beneficiarii instruiți și angajați;
- Tineri informați despre beneficiile muncii formale și drepturilor la locul de muncă

INDICATORI

500

tineri NEET identificați
prin măsuri de
outreach, inclusiv
tineri romi

350

tineri NEET
înregistrați în calitate
de șomeri la STO
Florești, inclusiv
tineri romi

150

tineri NEET
beneficiari
de suport
psihologic

cel puțin
200

Ștudenți informați și
instruiți privind benefi-
ciile și avantajele muncii
declarate

inactivi, muncitorii informal și migranții reîntorși, persoane cu dizabilități, romi interesați să se înregistreze la STO Florești, vor fi invitați să participe la toate sesiunile de grup (activități informative, servicii de ghidare în carieră, etc.) în conformitate cu profilul care i s-a atribuit.

Înregistrarea la STO. Măsurile de informare vor dura trei luni, inclusiv cartografierea teritorială și cadrul de timp alocat primului contact. Se presupune ca până la 500 de femei și bărbați vor fi identificați, iar 350 dintre aceștia să fie direcționați să se înregistreze la STO Florești. Persoanele care se înregistrează ca șomeri vor fi informați cu privire la oportunitățile oferite prin intermediul LEP.

Acordarea suportului psihologic pentru tinerii informați dar care nu s-au înregistrat. Persoanele identificate și informate care nu se vor adresa la STO Florești li se vor acorda adițional servicii de suport și consiliere emoțională în vederea depășirii blocajelor și activarea acestora pe piața muncii. Astfel, tinerii identificați dar care nu vor dori să se înregistreze ca șomeri vor beneficia de consiliere socială, psihologică și de orientare profesională.

Aproximativ 150 de tineri vor beneficia de această măsură. La prima etapă, intervenția presupune organizarea de sesiuni de informare cu maximum 20 de tineri per grup. În această etapă, tinerii vor completa un formular de pre-evaluare, astfel încât să le fie identificate problemele și nevoile. Un total de opt sesiuni de informare vor fi organizate de specialiștii STO. Ulterior, vor fi constituite grupuri de până la 10 persoane cu aceleași probleme. Persoanele identificate vor fi împărțite în 15 grupuri. Fiecare grup de tineri va beneficia de trei sesiuni de consiliere. Consilierea individuală va fi oferită în funcție de necesități. Serviciile de consiliere vor fi furnizate de un furnizor local contractat (centru de psihologie).

Toți tinerii NEET identificați, inclusiv elevii cu vârste cuprinse între 15-19 ani de la colegiile și școlile profesionale din raionul Florești, vor fi informați despre serviciile și programele ANOFM și despre beneficiile declarate ale muncii, precum și despre practicile nocive cum ar fi "salariile în plic". Astfel, vor fi organizate o serie de sesiuni de informare despre piața muncii, locurile de muncă vacante și programele disponibile, dar și despre importanța angajării oficiale. Sesiunile de informare vor avea loc în incinta STO, școlii profesionale din or. Florești, Primăriilor raionului Florești, instituțiilor subordonate de Direcția Generală Educație, Cultură, Tineret și Sport a Consiliului Raional Florești și vor fi facilitate de specialiștii STO, reprezentanți ai sindicatelor locale și voluntari ai Consiliului Național al Tinerilor din Moldova.

Sustenabilitatea Acțiunii

- Se presupune că STO va subcontracta prestatorii de servicii de identificare pentru desfășurarea măsurilor de identificare a tinerilor NEETs.

Probabilitate de risc

- Tinerii NEETs ar putea să nu fie interesați să se înregistreze la STO.
- Agenții de outreach ar putea să nu fie interesați să se implice în procedura de identificare.

Costurile programului:

Coordonarea și monitorizarea procedurii de identificare	46.500 MDL
Activități de identificare	228.600 MDL
Ședințe de consiliere	7.000 MDL
Cheltuieli transport	9.050 MDL
Materiale de tipografie	9.000 MDL

Contribuția non-monetară:

Pregătirea materialelor de instruire	8.000 MDL
Asistență tinerilor NEET în completarea formularelor și înregistrarea la STO	5.000 MDL

Total

MDL 295,150.00

(18.000 MDL reprezintă contribuția non-monetară a partenerului)

01

Generarea de locuri de muncă pentru tineri în sectorul automotive

OBIECTIV

Activarea tinerilor inactivi
pentru angajare durabilă.

ȚINTA

- Până în 350 tineri inactivi (cu calificări joase) înregistrați și profilați de către STO Florești;
- Până în 200 tineri angajați de către un investitor străin din regiune

SECTOR

Automotiv

LINII DE INTERVENȚII INTEGRATE

4

Informație de fond și linia de bază

Datele Subdiviziunii teritoriale pentru ocuparea forței de muncă Florești (TES) indică faptul că în 2023 erau înregistrați 870 de șomeri, dintre care 46 procente erau femei. Aceasta reprezintă o scădere cu 21 procente față de 2022 și o scădere cu 40 procente față de 2021. Dintre șomeri, 56 procente erau slab calificați, iar 28 procente se aflau în șomaj de lungă durată. Ocuparea unui loc de muncă pentru aceste persoane a devenit o provocare.

Lear Corporation este unul dintre cei mai importanți furnizori de tapițerie auto la nivel mondial, care deservește marii producători de automobile din întreaga lume. Cu peste 174.000 de angajați în 38 de țări din întreaga lume, compania este un lider în furnizarea de scaune auto și sisteme electronice. Filiala Lear Corporation din raionul Ungheni își extinde activitatea și deschide o fabrică în Zona Economică Liberă a raionului Florești.

Lear Corporation este angajată în realizarea drepturilor omului și principiilor și drepturilor fundamentale la locul de muncă (FPRW), așa cum sunt definite în instrumentele OIM, inclusiv Rezoluția privind includerea unui mediu de lucru sigur și sănătos în cadrul principiilor fundamentale ale drepturilor la locul de muncă (FPRW) ale OIM în cadrul principiilor fundamentale ale drepturilor la locul de muncă (FPRW) ale OIM.

Conform planului de angajare a companiei pentru anul curent și prima jumătate a anului 2025 în raionul Florești, se urmărește angajarea a 200 persoane. În ciuda disponibilității oportunităților de angajare, Lear Corporation întâmpină dificultăți în recrutarea personalului necesar.

Pentru a soluționa această problemă, STO Florești va primi sprijin din partea Centrului Regional pentru Inițiative Sociale și Dezvoltare Durabilă (CRISDD) pentru a ajunge la tinerii inactivi, a-i activa și a facilita recrutarea lor. Acest lucru va implica pilotarea procedurilor de sensibilizare, dezvoltate cu asistența tehnică a OIM (Acțiunea 1 a LEP Florești), și corelarea tinerilor cu oportunitățile de locuri de muncă la Lear Corporation după profilare.

Se preconizează că 350 de persoane vor fi înregistrate la STO Florești, cu angajare ulterioară a 200 persoane.

Această Acțiune specifică va oferi sprijini STO Florești în profilarea tinerilor identificați, furnizarea de servicii de ocupare și formare la locul de muncă cu angajare ulterioară. În plus, acțiunea prevede furnizarea de instruiți de către Confederația Națională a Sindicatelor privind: (i) drepturile salariatului la locul de muncă (cu module separate pe drepturile în cadrul raporturilor de muncă); (ii) salarizare (stabilirea salariului, formele de plată, impozitarea acestuia); (iii) asigurări sociale și medicale (beneficiile pentru salariați - prestații și pensii de asigurări sociale de stat, asigurarea medicală); (iv) Sănătate și Securitate la locul de Muncă (SSM), (aspecte generale privind drepturile și obligațiile salariatului, indemnizații în caz de accident de muncă, etc), precum și alte subiecte relevante pentru domeniul raporturilor de muncă.

Raționamentul acestei Acțiuni este susținut prin:

- Interesul Lear Corporation de a angaja persoane din mediul rural urmare a instruirii la locul de muncă;
- O Acțiune separată care prevede identificarea tinerilor NEET;
- Capacitatea CNSM de a livra instruiți specifice privind drepturile salariatului la locul de muncă, salarizare, asigurări sociale, medicale, precum și Drepturile Lucrătorilor, în baza unei aplicații mobile.

Consecutivitate

1. Profilarea tinerilor cu calificări joase din mediul rural ca rezultat al măsurilor de identificare;
2. Furnizarea de instruiți privind drepturile salariatului la locul de muncă și prezentarea aplicației mobile "Drepturile salariaților";
3. Recrutarea noilor angajați în calitate de membri de sindicat.

Descrierea aplicării la liniile de intervenție

► Linia de intervenție 4: Access la echipament și/sau instruire

Se presupune că până la sfârșitul trimestrului II 2025, 350 de tineri vor fi înregistrați în cadrul STO Florești ca parte a măsurilor de identificare (prevăzute în Acțiunea 1 a LEP Florești). Acești tineri vor fi invitați să participe la toate sesiunile de grup organizate de STO (servicii de orientare în carieră, informații privind piața muncii, cluburi de muncă, etc.) conform profilării și planului individual de angajare. Este de așteptat ca toți tinerii să beneficieze de întreaga gamă de servicii de angajare și să fie informați despre oportunitățile oferite de Parteneriatul Local pentru Ocuparea și Lear Corporation.

După furnizarea serviciilor de profilare și ocupare, tinerii vor fi invitați la un training de 2 zile oferit de Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) și Sindicatele locale privind drepturile salariatului la locul de muncă, care să includă informații privind drepturile și garanțiile în cadrul raporturilor de muncă, aspecte privind salarizarea, negocieri colective, SSM și asigurări sociale și medicale.

Pentru a ține evidența modulelor de instruire și a verifica prezența șomerilor, va fi folosit un catalog al instruirii. Cei care vor avea o rată de prezență de cel puțin 80% vor primi un Certificat eliberat de CNSM de instruire privind drepturile salariatului la locul de muncă.

La finalul instruirii, tinerilor li se va oferi un loc de muncă în cadrul Lear Corporation în baza unui contract de muncă.

PARTENER PRINCIPAL

- Centrul Regional pentru Inițiative Sociale și Dezvoltare Durabilă (CRISDD)¹⁵

PARTENERI RESPONSABILI

- Centrul Regional pentru Inițiative Sociale și Dezvoltare Durabilă (CRISDD)
- Lear Corporation- investitor străin
- Sindicatele Locale (SL)
- ONG-uri de tineret
- Consiliul Raional Florești (CRF)
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM)/ Subdiviziunea Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă Florești (STO) Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)

REZULTATE

- Instruiți privind drepturile salariatului la locul de muncă oferite de către CNSM și investitorul străin.
- Beneficiarii instruiți sunt angajați.

La finalul pregătirii la locul de muncă, până la finele Q2 2025, Lear Corporation va oferi locuri de muncă în baza unui contract de muncă la 200 tineri.

INDICATORI

Sustenabilitatea Acțiunii

- Se presupune că implementarea LEP va intensifica dialogul și parteneriatul dintre autoritățile publice locale, partenerii sociali locali și mediul de afaceri din Florești pentru a maximiza ocuparea decentă.

Probabilitate de risc

- Acțiunea urmează a fi implementată în timp util pentru a se încadra în planul de angajare a investitorului.
- Tinerii cu calificări joase din mediul rural ar putea să nu fie interesați să se înregistreze la STO Florești.

200

Tineri cu calificări joase
din mediul rural
instruiți în privind
drepturile salariatului
la locul de muncă

200

Tineri instruiți
angajați de Lear
Corporation

Costurile programului:

Diurne pentru masă și transport	34.488 MDL 172.44 MDL/zi X 200 pers.
Cheltuieli de transport	17,244 MDL

Contribuția non-monetară:

CNSM instruire	34.488 MDL
Chiria sălii de instruire	34.488 MDL

Total	51.732 MDL
--------------	-------------------

(68.976 MDL reprezintă contribuția non-monetară a partenerilor)

02

Creșterea nivelului de pregătire pentru angajare prin îmbunătățirea abilităților practice ale adulților în sectorul construcțiilor și serviciilor de transport

OBIECTIV

Creșterea capacității de inserție profesională și facilitarea încadrării în muncă a adulților din sectorul construcțiilor și servicii de transport prin cursuri de perfecționare pentru ocupațiile de zugrav-tencuitor, gazosudor-montator și tractorist.¹⁶

ȚINTA

- trei curricule adaptate pentru instruirea adulților;
- 36 de șomeri înregistrați instruiți în meserii din sectorul construcțiilor și servicii de transport, dintre care:
- 36 de persoane instruite și angajate.

SECTOR

Construcții și servicii de transport

LINII DE INTERVENȚII INTEGRATE

4

Context și linii de referință

În Republica Moldova, sectorul construcțiilor la nivel local este dominat de firme mici. Antreprenorii se confruntă cu riscuri și nesiguranțe din cauza fluctuațiilor în cererea de lucrări și întâmpină dificultăți în gestionarea forței de muncă calificate. Politica de descentralizare a statului contribuie la contractarea frecventă a acestor întreprinderi mici pentru lucrări de întreținere a infrastructurii locale, deoarece utilizarea marilor contractori este considerată neeconomică în construcțiile la scară mică.

Datorită lipsei forței de muncă calificate disponibile, industria construcțiilor la nivel local suferă o dezvoltare negativă. Companiile se bazează în mare măsură pe muncitori necalificați, afectând astfel calitatea și eficiența lucrărilor. Prevalența muncii informale în acest sector denotă că lucrătorii nu sunt conștienți de drepturile lor și nu beneficiază de protecție adecvată în ceea ce privește siguranța și sănătatea la locul de muncă, ceea ce crește riscul de accidente și boli profesionale. Aceste aspecte nu numai că împiedică dezvoltarea sectorului, ci afectează și bunăstarea lucrătorilor.

Sectorul agricol se confruntă cu provocări semnificative din cauza modernizării utilajelor utilizate pentru cultivarea solului. Majoritatea echipamentelor necesare pentru arat, semănat și recoltat implică sisteme tehnice sofisticate, iar forța de muncă nu dispune adesea de competențele necesare pentru a folosi aceste utilaje. Acest deficit de forță de muncă calificată agravează și mai mult dificultățile cu care se confruntă agricultorii, afectând negativ atât productivitatea, cât și eficiența. În plus, dependența de forța de muncă necalificată pentru operarea utilajelor agricole, similar situației din sectorul construcțiilor, conduce la rezultate sub nivelul optim și poate împiedica dezvoltarea generală a sectorului agricol.

Școala Profesională din Florești, fondată în 1967, este singura instituție de învățământ profesional tehnic secundar din raion, care furnizează competențe profesionale, în special în domeniul instruirii inițiale, pentru diverse domenii, dar prevalează meseriile din domeniul construcții și servicii de transport. Școala oferă programe de instruire pe o durată de 3 ani, cu un grad înalt de

cerere din partea companiilor din sector. Cu toate acestea, instituția se confruntă cu dificultăți în adaptarea curriculumului la noile tehnologii folosite în industrie, ceea ce duce la discrepanțe între competențele absolvenților și cerințele pieței, cu impact asupra angajării acestora. Pe de altă parte, instruirea inițială a tinerilor timp de 3 ani nu răspunde necesităților crescute ale companiilor de construcții și producătorilor agricoli și face dificilă identificarea și angajarea personalului calificat. Adaptarea curriculumului la cerințele pieței, precum și dezvoltarea unui curs de instruire continuă pentru adulți ar facilita furnizarea de forță de muncă calificată în timp util pentru companiile din domeniul construcțiilor, cât și a producătorilor agricoli, și ar satisface cerințele actuale ale pieței.

Scopul acestei acțiuni este de a colabora cu Comitetul Sectorial în Construcții și servicii de transport pentru a actualiza, moderniza și eficientiza trei curricule de formare pentru vopsitor-tencuitor, fierar betonist, electrician pentru întreținerea echipamentelor electrice și tehnician instalator-sanitar și de a dezvolta cursuri de formare continuă care să ofere competențe avansate atât tinerilor, cât și șomerilor adulți. Această inițiativă va asigura alinierea formării la nevoile industriei, sporind astfel capacitatea de inserție profesională și facilitând corelarea locurilor de muncă în cadrul sectorului.

Acțiunea este susținută prin:

- existența ȘPF cu meserii din domeniul construcțiilor și serviciilor de transport, cât și interesul acestora pentru elaborarea unor curricule adaptate pentru instruirea adulților;
- cerere mare la nivel regional și național pentru forța de muncă calificată în sector;
- interesul companiilor de construcții, precum și a producătorilor agricoli de a angaja forță de muncă calificată în domeniu, și de a oferi instruire la locul de muncă.

Consecutivitate

1. Identificarea șomerilor înregistrați care ar fi interesați să urmeze un curs de instruire profesională la meseriile propuse;
2. Adaptarea curriculelor pentru instruire continuă, împreună cu comitetul sectorial în construcții și servicii de transport și desfășurarea cursului de instruire;
3. Efectuarea instruirii la locul de muncă și organizarea unui târg al locurilor de muncă pentru facilitarea angajării persoanelor instruite.

Descrierea aplicării liniilor de intervenție

- **Lucru de pregătire:** Identificarea șomerilor interesați să urmeze cursul de instruire

În cadrul acestei Acțiuni, șomeri înregistrați la STO Floresti vor fi informați despre oportunitatea de a se înscrie la cursurile sus-numite. În paralel, Școala va identifica și alți doritori de a se înscrie la acest curs, prin intermediul paginii web. Doar persoanele care nu dețin un loc de muncă vor putea fi înscrise la curs. Toate persoanele identificate vor avea obligația de a se înregistra la STO Floresti. Vor fi direcționate la instruire doar persoanele șomere, care nu dețin o calificare sau calificările cărora nu mai sunt solicitate pe piața locală. Șomerii se vor înscrie la curs, depunând cererea de înscriere la ȘPF.

PARTENER PRINCIPAL

- Școala profesională din Floresti (ȘPF)

PARTENERI RESPONSABILI

- Școala profesională din Floresti (ȘPF)
- Comitetul sectorial din construcții
Consiliul Raional Floresti (CRF)
- Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova (CNPM)
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) /
Subdiviziunea teritorială de ocupare a forței de muncă (STO) Floresti
- Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC)

REZULTAT

- Tineri absolvenți șomeri și adulți instruiți și ajutați să se angajeze conform calificării avansate obținute în domeniul construcțiilor.

► Linia de intervenție 4: Acces la echipament și/sau instruire

Pentru ajustarea curriculumelor de instruire inițială în cele de scurtă durată pentru meseriile menționate, SPF și comitetul sectorial din construcții și servicii de transport vor revizui și adapta curriculumele de instruire și planurile de acțiuni pentru formarea adulților în baza Hotărârii Guvernului 193/2017 privind aprobarea Regulamentului privind formarea continuă a adulților. Curriculumele vor cuprinde programul de instruire/perfecționare profesională pentru adulți, cu o durată de 600 ore/20 credite de studiu, precum și programul de recalificare profesională aferent pregătirii profesionale inițiale finalizate (pentru meseriile date), cu o durată de 300 ore/10 credite de studii. Durata instruirii oferite conform curriculum-ului nu va depăși patru luni.

Curriculumele și planul de instruire vor fi depuse la Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC) pentru acreditarea ulterioară pentru SPF.

Urmare a adaptării curriculumelor de instruire pentru adulți, SPF va instrui cei cca 36 de participanți (divizați în trei grupuri) conform curriculumelor. Componenta teoretică, care constituie până la 20 de procente din formare, va fi asigurată de SPF, în timp ce componenta practică, care constituie până la 80 de procente din formare, va fi facilitată de întreprinderile implicate în această acțiune.¹⁷ Întreprinderile interesate să participe la această acțiune și să faciliteze instruirea la locul de muncă pentru componenta practică vor încheia acorduri de cooperare cu Subdiviziunea Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă (Florești STO).

Suport în pregătirea pentru un eventual interviu de angajare. La sfârșitul cursului de studiu (în luna februarie 2025, participanții instruiți vor beneficia de o ședință de consiliere de pregătire pentru interviul de angajare și asistență la întocmirea CV-ului. Ședința va fi organizată de SPF și reprezentanți ai STO Florești și va include sesiuni de ghidare în carieră, informații despre piața muncii și practici în pregătirea pentru un interviu de angajare/instruire la locul de muncă.

► Linia de intervenție 1: Identificare și activare (inclusiv Măsuri Active ale Pieței Muncii)

Această acțiune a fost definită în urma mai multor întrevederi ale reprezentanților SPF, CTCNC și ai organizațiilor patronale de ramură cu angajatorii locali din sectorul construcțiilor și serviciilor de transport, în cadrul cărora aceștia din urmă și-au exprimat nevoia urgentă de forță de muncă calificată și interesul de a oferi formare practică în incintele lor, ca parte a instruirii la locul de muncă, ceea ce ar duce la posibile oportunități de angajare. Angajamentul acestora subliniază obiectivul inițiativei de a spori capacitatea de inserție profesională și de a facilita corelarea locurilor de muncă în sectorul construcțiilor și serviciilor de transport.

Efectuarea instruirii la locul de muncă. Se presupune că 36 participanți vor fi înscriși la măsura de instruire la locul de muncă, în baza raporturilor contractuale dintre angajator, șomer-elev și ANOFM, prin intermediul STO Florești. Durata instruirilor la locul de muncă nu poate depăși 4 luni. ANOFM va achita lunar angajatorilor care oferă instruire la locul de muncă tinerilor câte o subvenție egală cu 30 procente din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent pe toată durata stagiului pentru fiecare șomer-elev. Șomerul participant la instruirea la locul de muncă primește o bursă lunară neimpozabilă echivalentă cu 35 procente din salariul mediu lunar pe economie pentru

anul precedent, proporțional cu participarea la sesiunile de instruire la locul de muncă.¹⁹

Un târg de locuri de muncă va fi organizat la sfârșitul programului de instruire la locul de muncă. Acest eveniment, facilitat de Școala Profesională Florești în parteneriat cu Subdiviziunea Teritorială de Ocupare a Forței de Muncă Florești, va prezenta competențele și capacitățile celor 36 de participanți instruiți, în meseriile din domeniul construcțiilor și serviciilor de transport. Planificat să aibă loc în februarie 2025, târgul de locuri de muncă va oferi o platformă pentru ca acești absolvenți să intre în contact direct cu întreprinderi de construcții și servicii de transport naționale, regionale și locale care doresc să recruteze lucrători calificați. Târgul va include prezentări ale absolvenților, evidențiind competențele lor nou dobândite, și va oferi oportunități de networking atât angajatorilor, cât și șomerilor înregistrați. Această inițiativă urmărește nu numai să satisfacă cererea de forță de muncă calificată din sectoare, ci și să consolideze legăturile dintre rezultatele formării profesionale și nevoile industriei, promovând ocuparea durabilă a forței de muncă în cadrul comunității.

Sustenabilitatea Acțiunii

- Se estimează că LEP va consolida dialogul și parteneriatul între autoritățile publice locale, partenerii sociali locali și întreprinderile din Florești pentru a maximiza locurile de muncă decente.
- Târgul locurilor de muncă va servi drept oportunitate pentru colectarea de date cu privire la cererile actuale de pe piața forței de muncă, stabilirea de parteneriate potențiale și facilitarea colaborărilor viitoare între instituțiile de învățământ, angajatori și părțile interesate relevante.

Probabilitate de risc

- Motivația scăzută a tinerilor de a urma o formare profesională sau participa la instruirea la locul de muncă;
- Ponderea (procente) femeilor angajate ca urmare a programului, în conformitate cu obiectivul stabilit, poate fi diferită de cea propusă inițial, în funcție de rata de absolvire a programului și de tipul de candidați/absolvenți.

INDICATORI

36

șomeri înregistrați vor căpăta competențe avansate în domeniul construcțiilor și servicii transport în meseriile Tencuitor-placator (12); gazosudor montator (12); tractorist (12)

36

adulți instruiți care vor urma un curs de instruire la locul de muncă

36

absolvenți angajați

Costurile programului:

Adaptarea Planului și a curriculei pentru instruirea adulților la programele de formare profesională	31.039,20 MDL
Instruire (competențe teorie și practică)	245.004,13 MDL
Acreditare curriculum	94.669,56 MDL
Burse pentru instruirea la locul de muncă (3.510 MDL/1 pers x 4 luni x 12 studenți)	168.480 MDL
Subvenții pentru instruirea la locul de muncă pentru angajator (4.095 MDL/1 pers x 4 luni x 12 studenți)	196.560 MDL
Târgul locurilor de muncă	25.866 MDL

Contribuția non-monetară:

Școala Profesională Hincești	
Punerea la dispoziția programului a unei săli de studii dotate cu inventar practic pentru perioada instruirii	25.430,72 MDL (4 programe x 6.357,68 MDL)
Organizarea evenimentului privind desfășurarea interviului	2.000,00 MDL (4 programe x 500,00 MDL)
Campania de informare și promovare	8.000,00 MDL (3 programmes x US\$ 113.32)
STO Florești	
Burse pentru instruirea la locul de muncă (3.510 MDL/1 pers x 4 luni x 24 studenți)	336.960 MDL
Subvenții pentru instruirea la locul de muncă pentru angajator (4.095 MDL/1 pers x 4 luni x 24 studenți)	393.120 MDL

Total

761,618.89 MDL

(765,510.72 MDL reprezintă contribuția non-monetară a partenerului de implementare)

03

OBIECTIV

Formalizarea activităților apicole și crearea locurilor de muncă în mediul rural

ȚINTA

- 30 apicultori informali care gestionează o prisacă cu minim 20 familii de albine, instruiți în gestionarea și dezvoltarea afacerilor apicole;
- 10 apicultori înregistrați aplică la programe de suport antreprenorial și subvenționare în agricultură;
- 20 persoane auto-ocupate

SECTOR

Sectorul agricol și alimentar

LINII DE INTERVENȚII INTEGRATE

2

4

5

Formalizarea afacerilor apicole în mediul rural

Informație de fond și linia de bază

În ultimii ani, sectorul apicol a înregistrat o creștere semnificativă, alimentată de adoptarea noilor tehnologii de producție, programele de sprijin pentru acest domeniu și cererea în creștere pentru mierea ambalată pe piețele străine. În 2022, Moldova a reușit să exporte peste 3350 de tone de miere, cu 300 de tone mai puțin decât în 2021. Printre principalele destinații de export se numără România, Italia, Polonia, Franța, Germania și Slovacia, fapt care denotă necesitatea de a valorifica sectorul.

Conform datelor oferite de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, doar 35% din apicultori sunt înregistrați, la nivel național. Aceasta problemă afectează dezvoltarea sectorului, astfel în anul 2022, au fost aprobate modificări la „Legea apiculturii, nr. 70 din 30.03.2006” și art. 18.14 din Legea privind activitatea sanitar-veterinară, nr.221 din 19.10.2017, care prevăd în mod expres obligativitatea înregistrării apicultorilor, care gestionează mai mult de 30 familii de albine.

Dezvoltarea sectorului zootehnic este o prioritate a statului²⁰, însă întrucât apicultorii activează informal, nu pot accesa suport tehnologic și instruire prin care să sporească volumele de producere și să diversifice piețele de desfacere, precum și nu au acces la surse de finanțare prin care să valorifice sectorul și potențialul agroturistic din regiune.²¹ În raionul Florești din totalul de 35 apicultori care dețin pașaportul prisăcii doar 10 gestionează o activitate juridică înregistrată, iar 25 practică apicultura în mod informal.

Această Acțiune va facilita formalizarea activităților informale prin suport și instruire tehnică și antreprenorială, precum și suport în pregătirea pachetelor de documente pentru aplicarea la programele de suport în sector.

Această Acțiune este susținută prin:

- Interesul Asociației Naționale a Apicultorilor în susținerea sectorului și extinderea numărului de apicultori la nivel de țară;
- Existența unei Asociații a Apicultorilor, care reprezintă interesele apicultorilor și interesul acesteia de a-și extinde rețeaua de apicultori formali;

- Interes din partea apicultorilor informali de a-și înregistra afacerea și în vederea aplicării la programe de suport antreprenorial și subvenții;
- Cererea sporită local și regional pentru produsele apicole.
- Potențial de extindere a afacerilor.

Consecutivitate

1. Campania de informare și conștientizare privind avantajele unei activități economice formale;
2. Lansarea unui Apel pentru Aplicații (ApA) pentru identificarea apicultorilor care vor participa în Acțiune;
3. Furnizarea de cursuri specializate în apicultură pentru obținerea abilităților tehnice în domeniul apicol;
4. Furnizarea instruirilor privind gestionarea și dezvoltarea afacerilor apicole și mentorat pentru pregătirea pachetului de acte pentru aplicarea la programele naționale de suport și subvenționare în agricultură;
5. Acordarea de suport în înregistrarea afacerilor, gestionate de persoanele instruite;
6. Dotarea cu inventar apicol a afacerilor apicole noi înființate, folosindu-se schema de voucher;
7. Acordarea de suport în pregătirea dosarelor pentru aplicarea la programele naționale de sprijin și subvenții în agricultură;
8. Vizita de studiu și schimb de bune practici în cadrul a trei afaceri apicole. Antreprenorii au beneficiat de mai multe programe de suport tehnic și antreprenorial.

Descrierea aplicării la liniile de intervenție

► **Acțiuni preliminare:** Campania de informare și identificare

Această Acțiune vizează apicultori cu activitate economică informală, care dețin o stupină de minim 20 familii de albine și care doresc să fie instruiți pentru a-și îmbunătăți competențele în sector, gestiona o afacere, precum și formaliza activitatea.

Lansarea acestei Acțiuni a Parteneriatului Local de Ocupare, va fi însoțită de o campanie de informare și conștientizare de două săptămâni privind riscurile activității informale, precum și avantajele formalizării. Campania va fi elaborată de către ILO și Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS) urmând modelul campaniei naționale de informare "Trecem pe alb". Asociația Națională a Apicultorilor din Republica Moldova (ANARM) împreună cu Asociația Locală a Apicultorilor, în calitate de entitate principală a Acțiunii, este responsabilă pentru implementarea campaniei.

Urmare a campaniei, ANARM împreună cu Asociația Locală a Apicultorilor va lansa pentru o perioadă de 2 săptămâni, un Apel pentru Aplicare. Comisia de Evaluare (CE) în componența căreia vor intra reprezentanți ai ANARM, reprezentanți ai Asociației locale a Apicultorilor, Consiliul Raional Florești, precum și STO va examina toate cererile de aplicare și va selecta 30 de aplicații care se vor încadra în următoarele criterii:

- Apicultor informal care deține cel puțin 20 familii de albine;
- Dispune de pașaportul prisăcii;
- Activitatea se desfășoară în mediul rural.

PARTENER PRINCIPAL

- **Asociația Națională a Apicultorilor din Republica Moldova (ANARM)**

PARTENERI RESPONSABILI

- **Asociația Națională a Apicultorilor din Republica Moldova (ANARM)**
- **Asociația Apicultorilor din raionul Florești (AAH)**
- **Direcția pentru Ocuparea Forței de Muncă Florești (STO Florești)**
- **Consiliul Raional Florești (CRH)**
- **Serviciul Fiscal Teritorial**
- **Serviciul Teritorial al Agenției de Intervenții și Plăți în Apicultură (AIPA)**
- **Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA)**

REZULTATE

- Întreprinderi micro și mici își extind afacerile ca rezultat al instruirilor antreprenoriale, serviciilor de consultanță și a oportunităților de finanțare;
- Persoane slab calificate angajate.

Rezultatele selecției vor fi publicate pe site-ul [www. anarm.md](http://www.anarm.md) și paginile web ale partenerilor locali (Consiliului Raional, ANARM și Asociația locală) în termen de 10 zile.

► Linia de intervenție 3: Acces la echipament și/sau instruire

Un număr 30 de apicultori informali selectați, urmare a campaniei de informare și identificare vor participa la un curs de instruire de șapte zile în baza instrumentului ILO Start and Improve your Business (SIYB), livrat de către consultantul cu certificare internațională.

Doar participanții care au urmat cursul de instruire antreprenorială vor fi admiși la următoarea etapă a Acțiunii care presupune instruire tehnică în apicultură. Urmărirea prezenței participanților și reușitele vor fi monitorizate de către Asociația Locală a Apicultorilor.

Instruirea se va face în baza Planurilor de Studii în domeniu, acreditate de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA).

Instruirea va fi oferită de către ANARM și Asociația Locală a Apicultorilor și cuprinde mai multe module:

Primul modul, se bazează pe prezentarea instrumentelor inovative privind crearea și dezvoltarea afacerilor apicole. Primul modul va cuprinde 5 zile de instruire.

Al doilea modul constă din instruirea pentru obținerea abilităților tehnice apicole, oferită de Asociația Locală a Apicultorilor, cu suportul și sub monitorizarea ANARM. Modulul 2 va cuprinde 4 zile de instruire teoretică și 2 zile de instruire practice, în stupină.

În cadrul instruirii practice apicultorii vor vizita o afacere apicolă care a beneficiat de suport în cadrul mai multor programe naționale. Locația va fi confirmată ulterior (tbc).

Pe parcursul realizării instruirilor, ANARM va monitoriza frecvența orelor participanților. Participanții care au o rată de frecvență de minim 80% vor fi transferați la următoarea fază a programului, și etapele: Suport pentru modernizarea prisăcii și pregătirea planuri de afaceri. În decurs de 10 zile urmare a instruirii, participanții vor prezenta un plan de afacere către CE, care va selecta 20 dintre cele mai reușite planuri de afaceri.

Dotarea cu echipament apicol - 20 de afaceri participante la instruire, care vor înregistra afaceri vor beneficia de suport pentru modernizarea prisăcii în valoare de 7 mii lei, având oportunitatea să achiziționeze utilajul apicol de care are nevoie.

► Linia de intervenție 1: Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri

Pe parcursul a 10 zile, beneficiarii selectați vor fi ghidați în procesul de înregistrare a afacerii. În acest sens, va fi organizată o sesiune de informare oferită de către Agenția locala a Serviciilor Publice privind etapele înregistrării și documentele necesare. În caz de necesitate, un jurist va oferi suport pentru pregătirea pachetului de documente.

Doar participanții care-și vor înregistra afacerile vor putea fi transferați la următoarea etapă a Programului.

Se presupune că 20 de aplicați își vor înregistra afacerile, vor beneficia de suport oferit din partea ANARM în atragerea surselor de finanțare și elaborarea cererilor de finanțare pentru fonduri financiare nerambursabile sau preferențiale. În cadrul acestei etape, ANARM și Asociația Locală a Apicultorilor vor ghida apicultorii și le vor oferi suport în elaborarea unui plan de investiții, identificarea și accesarea resurselor de finanțare nerambursabilă.

Beneficiarii vor fi informați de către Serviciul Teritorial pentru Ocuparea Forței de Muncă (STO) Florești despre programele de ocupare implementate de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), și anume: auto-ocuparea, adresată șomerilor care decid să lanseze o afacere, și inițiativele locale adresate angajatorilor din mediul rural, care decid să extindă afacerea, astfel creând un loc de muncă.

► Linia de intervenție 5: Facilitarea asocierii

Pentru a spori vocea și reprezentarea și pentru a încuraja noii antreprenori să se alăture organizației patronale locale, un seminar de conștientizare de o zi cu privire la beneficiile asocierii va fi organizat de către Confederația Națională a Patronatului din Moldova (CNPM).

Sustenabilitatea Acțiunii

- Se presupune că aceeași schema va putea fi reprodusă cu resurse ale donatorilor în alte sectoare;
- Se presupune că Parteneriatul Local de Ocupare va fi instituționalizat de către autoritățile locale și CTCNC care va fi în măsură să replice acest tip de intervenție cu resurse proprii sau ale altor donatori;
- Se presupune că procesul de implementare a Parteneriatului Local de Ocupare va spori dialogul și parteneriatul dintre STO și alți actori locali, astfel încât să contribuie la tranziția spre formalizare și generarea de noi oportunități de ocupare.

Probabilitate de risc

- Nu vor fi persoane interesate de a participa la Program.

INDICATORI

30

apicultori informal,
instruiți în gestionarea
și dezvoltarea
afacerilor apicole

20

apicultori formalizați
care aplică la
programele de suport
în agricultură

20

persoane
auto-angajate

ALOCAȚII

Costurile programului:

Furnizarea serviciilor de formare și consultanță antreprenorială (instruire și suport de mentorat)	19.370 MDL
Furnizarea serviciilor de instruire și consultanță în apicultură (7 zile-3 teorie și 2 zile practică)	30.900 MDL
Suport în modernizarea afacerilor - pentru 20 de antreprenori, noi înregistrați, pentru achiziția inventarului apicol	140.000 MDL (20 de vouchere x 7.000)
Acordarea de suport pentru ghidarea a 10 de afaceri în atragerea resurselor financiare nerambursabile	58.065 MDL (10*5.806,50 MDL)

Contribuția non-monetară:

ANARM

Acordarea de suport pentru ghidarea afacerilor în atragerea resurselor financiare nerambursabile	19.355 MDL (10*1.935,50 MDL)
Consolidarea capacităților Asociației locale, cu redactarea regulamentelor interne	4.840 MDL
Cheltuieli de transport	7.740 MDL
Asistență juridică în înregistrarea afacerilor	19.355 MD (967.75 MDL*20 companii)

CNPM

Sesiune de informare privind avantajele asocierii	3.870 MDL
---	-----------

Total

251.965,00 MDL

(contribuția non-monetară
40.642,50MDL a partenerilor)

04

OBIECTIV

Oficializarea operațiunilor de artizanat realizate la domiciliu și susținerea meșteșugarilor pentru generarea de oportunități de angajare pentru femei și tineri inactivi, șomeri cu nivel redus de calificare din localitățile rurale.

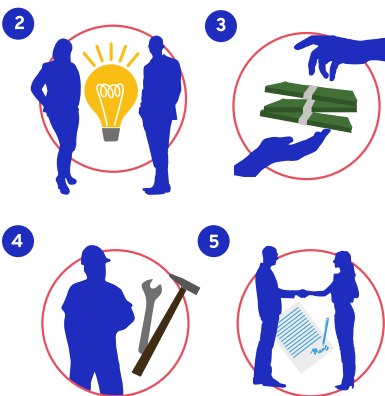
ȚINTA

- cinci operațiuni artisanale formalizate și modernizate (cel puțin 50% gestionate de femei);
- zece femei, tineri inactivi, șomeri cu nivel redus de calificare, (cel puțin 50% femei) primesc instruire în domeniul meșteșugurilor artistice tradiționale și lansează start-up-uri în sectorul artizanal.

SECTOR

Sector artizanal

LINII DE INTERVENȚII INTEGRATE

Oficializarea sectorului artizanal și generarea locurilor de muncă prin modernizarea întreprinderilor de artizanat

Informație de fond și linia de bază

Localizarea geografică este moștenirea culturală, obiceiurile și autenticitatea raionului Florești.

„Bășcuțele” din satul Țîra, raionul Florești, sunt construcții unice în stâncă cu o vechime de peste 100 de ani, fiind o atracție turistică.

Satul Domulgeni din raionul Florești, este inclus în traseul turistic național și găzduiește în fiecare an Festivalului Turistic al Tradițiilor „Duminica Mare”.

Pe de o parte, industria tradițională de artizanat reprezintă un factor important pentru sprijinirea sectorului turistic care oferă oportunități de creare a locurilor de muncă.

La Florești sunt meșteri populari care practică arta ceramicii, țesutul covoarelor și al prosoapelor tradiționale, dar și meșteri care practică cioplitul artistic al lemnului.

Secția Cultură a Consiliului raional Florești promovează patrimoniul cultural prin produsele de artizanat, organizând diverse târguri ale meșterilor populari locali în cadrul unor festivaluri raionale și naționale, unde meșterii au posibilitatea să-și realizeze produsele, având în calitate de cumpărători vizitatorii festivalurilor. Uniunea Meșterilor Populari (UMP), organizație implicată activ în desfășurarea unei activități de valorificare și dezvoltare a artei populare meșteșugărești, acordă suport logistic în organizarea întreprinderilor, perfecționarea capacităților profesionale și manageriale ale meșterilor, certificarea întreprinderilor meșteșugărești precum și facilitarea accesului pe piețele locale, regionale și internaționale.

Acțiunea va încuraja înregistrarea meșterilor populari informal²², prin oferirea consultanței în afaceri și instruire specializată, precum și alte tipuri de sprijin ad-hoc de consolidare a capacităților, extindere a activității și diversificare a produselor. În urma acestei acțiuni întreprinderile și meșterii populari înregistrați vor obține acces

la mijloace financiare întru modernizarea activității artisanale, având astfel posibilitate să instruiască discipoli²³ pentru a-și transmite cunoștințele și valorile culturale artisanale.

Se va acorda prioritate activităților meșteșugărești și operațiunilor realizate la domiciliu, care doresc și pot să:

- se înregistreze în conformitate cu legislația în vigoare;
- își extindă activitatea ca urmare a formării în sectorul artisanal și a susținerii de extindere a afacerilor și, în consecință, să creeze noi locuri de muncă;
- instruiască persoane inactive, cu calificări scăzute, înregistrate la STO local;
- devină membri ai UMP.

Motivul realizării acestei acțiuni este justificat prin:

- tendințele de creștere a turismului în raion;
- interesul Consiliului Raional din Florești de a susține sectorul artisanal;
- existența meșterilor populari și operațiunilor realizate la domiciliu care doresc să-și transmită cunoștințele și valorile culturale artisanale;
- interesul UMP de a formaliza activitățile artisanale și promova în mod activ sectorul artisanal în raionul Florești;
- existența Centrului de meșteșuguri populare care promovează în mod activ sectorul artisanal și își dorește extinderea prin diversificarea domeniilor de activitate artisanală.

Consecutivitate

1. Lansarea apelului de aplicare pentru activitățile meșteșugărești și operațiunile realizate la domiciliu existente care ar dori să ia parte la acțiune;
2. Oferirea de servicii de instruire și consultanță în antreprenariat artisanal (legate de marketing, cercetarea pieței, dezvoltarea produselor, etc.), inclusiv sprijin juridic pentru înregistrarea activității desfășurate în condiții casnice;
3. Facilitarea oficializării operațiunilor realizate la domiciliu;
4. Acordarea unui suport financiar sub formă de grant cu condiția instruirii la locul de muncă a persoanelor inactive cu nivel redus de calificare / vulnerabile înregistrate ca șomeri la STO Florești.

Descrierea modalității de solicitare a liniilor de servicii

► Acțiuni preliminare: Campania de informare și identificare

Pentru a lansa această Acțiune, UMP va contacta Secția Cultură a Consiliului raional Florești pentru a informa meșterii artisanali locali, cu activități artisanale informale despre oportunitatea de a aplica la această Acțiune.

► Linia de servicii 2: Servicii de consultanță antreprenorială și de afaceri

Această măsură vizează în mod special meșterii populari și operațiunile artisanale la domiciliu care doresc să-și modernizeze activitatea și să diversifice articolele artisanale produse. Se anticipează ca până în 5 meșteri populari și operațiuni artisanale la domiciliu din zonele rurale ale raionului Florești vor beneficia de instruire și consultanță în antreprenariat artisanal pentru a-și moderniza activitatea și diversifica produsele pe parcursul unei perioade de patru luni.

UMP va lansa pentru o perioadă de două săptămâni un Apel de Aplicare (AA)²⁴ invitând meșterii populari cu activități artisanale informale la domiciliu care doresc să-și înregistreze activitatea artisanală și să beneficieze de instruirii pentru a-și moderniza și extinde afacerile de artisanat pe care le gestionează. O Comisie de Evaluare (CE) formată din reprezentanți ai Consiliului Raional Florești, și a

PARTENER PRINCIPAL

• Uniunea Meșterilor Populari (UMP)

PERTENERI RESPONSABILI

• Uniunea Meșterilor Populari (UMP)

• Consiliul Raional Florești

• Centrul local de artisanat

• Direcția pentru ocuparea forței de muncă Florești (STO)

REZULTATE

- Femei tinere și bărbați tineri expuși riscului de excludere de pe piața forței de muncă au acces la formare la locul de muncă în microîntreprinderi locale;
- Afaceri realizate la domiciliu sunt ajutate să se oficializeze.

Uniunii Meșterilor Populari, va analiza cererile și va selecta 5 operațiuni artisanale la domiciliu și meșteri populari pentru a fi incluși în Program. Rezultatele vor fi publicate pe site-ul oficial al UMP și a Consiliul raional Florești.

Urmare a selecției, vor și organizate cursurile de instruire care includ două module.

Primul modul se va baza pe ghidul OIM adaptat la contextul Republicii Moldova "Meșteri artizani, ghid de bune practici"²⁵, și va fi realizat de UMP. Acest modul se va realiza pe parcursul unei instruiți de 4 zile.

Al doilea modul se va baza pe ghidul OIM adaptat la contextul național, numit BIZUP și va fi realizat de către UMP. Acest modul presupune o instruire de 7 zile.

Cursul va oferi o anumită flexibilitate pentru a încuraja solicitanții (în special femeile) să participe la ambele module de instruire.

În timpul perioadei de formare, UMP va menține registrul de frecvență, menținut de pentru a înregistra și a demonstra frecventarea orelor de către participanții la program.

După finalizarea cursului de instruire, UMP va oferi participanților o scurtă instruire și consultanță juridică, precum și suport pentru oficializarea întreprinderii în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova. Se preconizează ca urmare a suportului acordat, 5 operațiuni artisanale la domiciliu să-și oficializeze activitatea. Doar meșterii populari și operațiunile artisanale la domiciliu înregistrate conform legislației în vigoare vor fi transferate în cea de a doua etapă a programului.

► Linia de servicii 4: Acces la echipament și/sau instruire

Această linie specifică de servicii este adresată operațiunilor artisanale la domiciliu și meșterilor populari, care desfășoară o activitate formală și sunt interesați să instruiască șomeri: tineri inactivi cu nivel redus de calificare ca urmare a activității de modernizare și diversificare a produselor.

În colaborare cu STO Florești, UMP și meșterii populari care iau parte la program vor organiza câteva ședințe informative (numărul acestora depinde de posibilitatea de identificare) cu șomerii privind activitatea artisanală pentru a identifica tineri, doritori de a obține cunoștințe și competențe în domeniu.

Se presupune, ca urmare a ședințelor informative, să fie identificați cel puțin 10 tineri șomeri care-și doresc să devină discipoli ai meșterilor populari pentru a prelua tradiția și tehnica de lucru și a lansa start-up-uri.

Contracte de instruire vor fi emise pentru discipoli pentru o perioadă de 3 luni, iar discipolii vor primi o bursă lunară de instruire, egală cu 30 procente din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, în baza cererii înaintate de angajator către UMP.

Meșterii populari vor fi responsabili de a:

- a) organiza, conduce, monitoriza și evalua procesul de formare la locul de muncă a discipolului având rolul de formator/instructor-maistru;
- b) asigura coordonarea, monitorizarea și evaluarea pregătirii discipolilor la locul de muncă;
- c) urmări frecventarea de către discipoli a orelor de formare teoretică și practică și va prezenta UMP informații lunare privind prezența lor la ore pe baza registrului de formare.

Meșterii populari vor asigura instruirea și formarea profesională a discipolilor în baza curriculumelor elaborate de către UMP pentru fiecare secțiune unde se face instruirea discipolilor. La finele cursului de instruire, discipolii vor fi evaluați de către UMP și vor primi o diplomă, permițându-le ulterior să acceseze un grant și să se implice în activități artisanale.

Discipolii instruiți vor fi încurajați și susținuți să aplice la programele naționale ale ODA, desfășurate la Florești.

► **Linia de servicii 3: Acces la finanțare**

Linia dată oferă acces la asistență financiară în forma unui grant nerambursabil în valoare de 12.100 MDL pentru meșterii populari care instruiesc tinerii discipoli. Suma suportului financiar, este achitată pentru fiecare discipol implicat în instruire și va fi folosită pentru achiziționarea echipamentului/utilajului necesar pentru instruirea acestora.

Fiecare grant va fi transferat către cei 5 meșteri populari, doritori de a transmite cunoștințele meșteșugului artisanal unui discipol. Echipamentul va fi utilizat exclusiv pentru instruirea discipolilor, fără drept de a fi vândut pe perioada preconizată instruirii discipolului. La finalizarea instruirii, echipamentul/utilajul achiziționat va rămâne în posesia meșterilor populari, participanți la program.

Discipolii meșterilor populari, care vor prezenta interes pentru lansarea unei afaceri în secțiunea în care au fost instruiți, după evaluarea competențelor obținute, vor primi echipament pentru desfășurarea activității artisanale în valoare de 45.000 MDL. UMP va oferi suport pentru înregistrarea activității noilor meșteri populari în conformitate cu legislația în vigoare.

► **Linia de servicii 5: Facilitarea asocierii**

Întreprinderile meșteșugărești înregistrate în rezultatul desfășurării acțiunii, vor fi încurajate să devină membre ale Uniunii Meșterilor Populari din Moldova pentru instruirei tematice, formare și perfecționare profesională, să stabilească legături comerciale cu alte organizații similare de peste hotare.

Prin coordonarea cu Consiliul Raional Florești, UMP va crea o filială locală în raion.

O sesiune de informare de o zi privind beneficiile asocierii va fi organizată de către UMP, cu scopul de a încuraja întreprinderile meșteșugărești nou-înființate să devină membre ale filialelor locale ale UMP. Asocierea va facilita stabilirea legăturilor de creație și comerț cu alte organizații similare, cu persoane fizice și juridice din țară și de peste hotare, deschiderea de expoziții.

Sustenabilitatea Acțiunii

- Se anticipă că LEP va fi instituționalizat prin intermediul autorităților locale și al CTCNC și aceeași schemă va fi reprodusă cu ajutorul resurselor donatorilor.
- Se presupune că procesul LEP va consolida dialogul și parteneriatul dintre biroul local de ocupare a forței de muncă și actorii locali pentru a contribui la oportunitățile de creare a locurilor de muncă.

Probabilitatea de risc

- Nu vor exista întreprinderi dispuse să participe la acest program din cauza obligativității de a se înregistra.

INDICATORI

5

meșteri artizanalii cu operațiuni informale realizate la domiciliu vor primi susținere pentru a-și formaliza activitatea

5

meșteri artizanalii cu operațiuni informale realizate la domiciliu vor extinde și moderniza activitatea artizanală

10

persoane inactivе, șomeri cu nivel redus de calificare vor participa la programe de instruire la locul de muncă în producția artizanală

10

persoane primesc granturi pentru inițierea unei afaceri în meșteșugărit

ALOCAȚII

Costurile programului:

Granturi pentru extinderea/modernizarea afacerii	121.000 MDL (10 discipoli x 12.100 MDL)
Elaborarea curriculumelor	14.520 MDL (4.840 MDL*3)
Instruire în bazele antreprenoriatului	19.355 MDL
Instruire în meșteșugărit	19.355 MDL
Înregistrarea afacerii și suportul asigurat la obținerea patentei și înregistrarea în calitate de meșter popular	107.741,25 MDL (5 meșteri+10 ucenici x 7.182,75 MDL)
Acordarea bursei pentru instruirea persoanelor cu nivel redus de calificare, înregistrate la STO	105.300 MDL (3.510 MDL x 3 luni x 10 beneficiari finali)
Acordarea granturilor pentru inițierea start-up în meșteșugărit	225.000 MDL (5 stagiați x 45.000 MDL)
Servicii transport meșteri și ucenici până la locația desfășurării instruirii	5.250 MDL (5 meșteri+10 ucenici=15x350)
Servicii transport echipament pentru meșteri și ucenici	20.000 MDL
Remunerare asistent tehnic inclusiv contribuții (2 luni x13.640)	27.280 MDL

Contribuția non-monetară:

Instruire juridică și suport oferit pentru formalizare	9.680 MDL
Completarea și recepționarea formularelor de aplicare concurs, în cadrul AA pentru tinerii șomeri	3.625 MDL
Pregătirea procesului de instruire (elaborarea și afișarea orarului cursurilor, definitivarea curriculumelor etc.) pentru module de instruire	5.000 MDL
Ducerea evidenței frecvenței participanților la cursuri pentru ambele module de instruire	1.500 MDL
Înmânarea certificatelor recunoscute de Asociația/Uniunea Meșterilor Populari din RM conform raportului de frecvență la instruire	2.500 MDL
Organizarea unui seminar de informare privind beneficiile asocierii la asociația meșterilor populari	6.000 MDL
Total	664.801,25 MDL

(contribuția non-monetară a partenerului de implementare: 28.305 MDL)

05

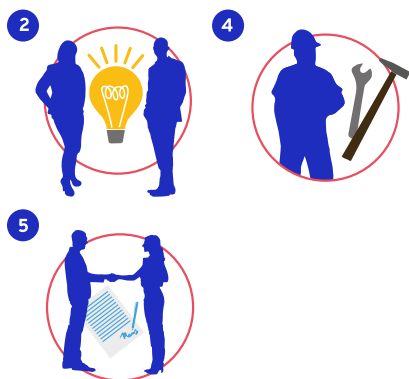
OBIECTIV

Dezvoltarea și formalizarea activităților economice și crearea locurilor de muncă de calitate prin îmbunătățirea infrastructurii de colectare, stocare, procesare și ambalare a producției agricole în mediul rural.

ȚINTĂ

- cinci producători agricoli (50% femei) asociați prin crearea Cooperativei de producție la nivel local;
- cinci producători agricoli (50% femei) aplică la programe suport financiar (AIPA, ODA, ANOFM, IFAD);
- 15 de locuri de muncă permanente de calitate create prin inițierea și/sau
- extinderea micilor afaceri agricole, inclusiv prin crearea Cooperativei de întreprinzător

LINII DE INTERVENȚIE RELEVANTE

Dezvoltarea capacităților de procesare a micilor producători agricoli din mediul rural

Context și linii de referință

Raionul Florești dispune de un potențial semnificativ pentru dezvoltarea agriculturii, inclusiv a legumiculturii. Legumele se bucură de o cerere majoră pe piața internă a raionului. În pofida cererii înalte, terenurile agricole ocupate de legume din raion sunt în continuă descreștere²⁶. Tendința continuă de micșorare a suprafețelor de legume se datorează în primul rând constrângerilor de lipsă de forță de muncă calificată, lipsei bazinelor cu/fără membrană pentru acumulare apei în vederea irigațiilor, infrastructurii învechite și lipsei relațiilor de piață și infrastructurii pentru desfacere a producției, precum și insuficienței capacităților de colectare, procesare și ambalare a legumelor în raza raionului. Alte provocări sistemice, care afectează dezvoltarea sectorului țin de productivitatea și profitabilitatea mică, utilizarea insuficientă a disponibilității de resurse, în special a terenurilor agricole, rata înaltă de ocupare informală în agricultură de subzistență, lipsa tehnologiilor de producere cu valoarea adăugată mare.

O altă problemă o constituie caracterul informal al afacerilor și angajării în agricultură, sectorul fiind cu una dintre cele mai mari rate de muncă nedeclarată (63,4 procente) în cadrul economiei naționale. În plus, dificultățile privind accesarea creditelor băncilor comerciale au exacerbât. Ratele ridicate ale dobânzilor pe fondul profiturilor scăzute în sector creează provocări considerabile privind rambursările investițiilor semnificative.

Considerând cele menționate, un lanț complet și eficient de colectare, stocare, procesare, ambalare, dar și desfacere a producției ar facilita accesul la consumatorul final, și ar contribui la extinderea afacerilor și crearea locurilor de muncă calitative și ar încuraja formalizarea producătorilor mici, inclusiv prin asocierea acestora.

Astfel, în rândul micilor producători agricoli din raionul Florești a apărut o inițiativă de-a crea o Cooperative de întreprinzător în vederea conjugării eforturilor a cinci producători, care cultivă diferite culturi agricole, inclusiv legumele, ceea ce le-ar permite să facă față mai bine presiunilor concurenței de piață, precum și ar genera o capacitate sporită pentru investiții productive în vederea consolidării și extinderii afacerilor și creării locurilor de muncă de calitate.

Societatea cu Răspundere Limitată AGROADRIEȘ reprezintă o întreprindere agricolă eficientă, solidă și profitabilă, care se concentrează pe creșterea legumelor și dispune de suprafață agricolă de 274 ha cultivată preponderent de legume și culturi tehnice. Producătorul posedă depozite pentru stocarea producției agricole, tehnică agricolă performantă, precum și de un frigider pentru păstrarea îndelungată a producției. Producătorul agricol a reușit să creeze 15 locuri permanente de muncă, angajând în același timp 40 muncitori zilieri de sezon. Acesta își comercializează produsele prin lanțul de magazine „Linella” pentru a asigura o piață sustenabilă pentru producția sa. Astfel, au fost generate vânzări de aproximativ 11,6 mln. MDL în anul 2023, iar impozite achitate la bugetul de stat au depășit 468 mii MDL.

În ciuda succesului său, AGROADRIEȘ recunoaște necesitatea extinderii activității. Întreprinderea deține o uscătorie industrială, dar există necesitatea stringentă a unei unități de producție mai mare, în care să poată fi instalate utilaje la scară industrială de spălare a legumelor, utilaj industrial de tăiere cuburi și roți, a legumelor, un utilaj automat de dozare ambalare a produselor finite. Producătorii agricoli locali și-au exprimat interesul pentru crearea unei cooperative, intenționând să utilizeze sediul AGROADRIEȘ, care va fi, de asemenea, unul dintre membrii cooperativei. Prin combinarea eforturilor și resurselor lor, acești producători ar fi mai bine pregătiți pentru a face față concurenței de pe piață, pentru a-și consolida capacitatea de investiții productive și, în cele din urmă, pentru a-și consolida și extinde afacerile, creând în același timp locuri de muncă de calitate.

Acțiunea este susținută prin:

- Interesul producătorilor mici agricoli din raionul Florești de-a crea o Cooperativă de întreprinzător la nivel local;
- Interesul producătorilor mici agricoli din raionul Florești pentru modernizarea infrastructurii de procesare a legumelor;
- Interesul producătorilor mici agricoli din raionul Florești de-a extinde afacerile și de-a crea locuri noi de muncă;
- Interesul STO și ODA de-a instrui șomeri cu angajarea lor ulterioară în procesul dezvoltării și extinderii afacerilor;
- Cerere mare la nivel local, regional și național pentru producția locală de legume;
- Interesul producătorilor pentru suport în accesarea ulterioară a finanțării pentru dezvoltarea afacerilor și crearea locurilor de muncă de calitate.

Consecutivitate

1. Campania de informare și conștientizare privind avantajele unei activități economice formale prin posibilitatea de creare a Cooperativei de întreprinzător, precum și despre oportunitățile de angajare create în urma modernizării capacităților de procesare;
2. Suport, inclusiv juridic, în crearea Cooperativei de întreprinzător a producătorilor mici agricoli prin consolidarea capacităților de procesare, în special a legumelor;
3. Suport în extinderea/modernizarea afacerilor mici agricole, în special celor de creștere a legumelor;
4. Acordarea suportului necesar micilor producători prin beneficierea de programele naționale de finanțare și instruire oferite de ODA, AIPA, ANOFM, IFAD;
5. Facilitarea angajării șomerilor înregistrați;
6. Modernizarea infrastructurii de procesare a producției la nivel local și instalarea echipamentului de procesare a legumelor.

PARTENER GENERAL

- **Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova (CNPM)**

PARTENERI RESPONSABILI

- **Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova (CNPM)**
- **Consiliul Raional Florești (CRF)**
- **Subdiviziunea Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă (STO) Florești**
- **Agencia de Intervenții și Plăți în Agricultură (AIPA)**
- **Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenorialului (ODA)**
- **Agencia pentru proprietatea intelectuală (AGEPI)**

REZULTAT

- Producători agricoli mici creează o Cooperativă de întreprinzător, inclusiv pentru achiziționarea unei linii tehnologice de tăiere industrială și ambalare a legumelor, în vederea asigurării unui proces de producere cu valoare adăugată mare, își extind afacerile și creează noi locuri de muncă.

Descrierea aplicării la liniile de intervenție

► **Lucru de pregătire:** Campania de informare

În cadrul Acțiunii cu susținerea STO Florești, producători agricoli din raion vor fi informați despre posibilitatea formalizării, modernizării și extinderi afacerilor, inclusiv prin crearea Cooperativei de întreprinzător. În afară de producători, campania de informare va fi direcționată inclusiv către populația inactivă din raionul Florești, care va constitui forță de muncă disponibilă pentru angajarea formală ulterioară, înregistrarea și/sau extinderea/modernizarea afacerilor mici agricole din raionul Florești, inclusiv în urma fondării Cooperativei de producție. De asemenea, se preconizează implementarea unor activități de informare, creștere a conștientizării și promovare la nivel local a necesității angajării formale în agricultură prin elaborarea și distribuirea materialelor promoționale, elaborarea unor video spot-uri de promovare la nivel local, organizarea unui șir de evenimente de informare, inclusiv a unui eveniment de lansare a Parteneriatului Local de Ocupare în raionul Florești, care să conțină detalii, și să se concentreze asupra impactului de creștere economică, promovare a angajării și să ofere of descriere a beneficiilor formalizării, și/sau dezvoltării afacerilor, inclusiv prin crearea Cooperativei de producție a micilor producători de legume din raionul Florești.

Suport în crearea Cooperativei de producție a micilor producători agricoli din raionul Florești.

În cadrul implementării acțiunii, micii producători agricoli, inclusiv prin colaborare cu Consiliul raional Florești, vor beneficia de suportul oferit în crearea și înregistrarea Cooperativei de întreprinzători agricoli. Astfel, în cadrul proiectului cu suportul ILO va fi angajat un consultant, care va oferi suport juridic micilor antreprenori în identificarea celei mai bune forme de asociere și înregistrarea a Cooperativei, aceasta fiind o organizație comercială, care poate fi fondată de 5 sau mai multe persoane fizice și/sau juridice în scopul desfășurării în comun a activității de întreprinzător, cu scopul de-a obține profit pentru membri săi. În esență, scopul asocierii va fi prelucrarea producției de prune proaspete, iar forma juridică a asocierii va fi „Cooperativă agricolă de prestări servicii”, conform prevederilor Legii nr.73/2001 privind cooperativele de întreprinzător și vă fi stabilită de comun acord cu toți producătorii în urma suportului juridic acordat. Astfel, se preconizează că cel puțin cinci fermieri din raionul Florești vor crea o Cooperativă de întreprinzător prin intermediul căreia vor moderniza infrastructura de procesare a fructelor. Împreună vor fonda o casă de ambalare, sortare și procesare a fructelor prin modernizare unei hale deja existente. Astfel, crearea Cooperativei ar conferi un caracter tehnologic necesar procesului de producere, va facilita realizarea producției agricole, va oferi un suport pentru extinderea afacerilor existente, va conduce la încheierea noilor contracte și crearea unor noi locuri de muncă. Suplimentar, cu suportul juridic acordat, se vor organiza măsurile și se vor elabora actele, necesare pentru recunoașterea Cooperativei drept grup de producători agricoli, conform prevederilor Legii nr.312/2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora, în vederea obținerii accesului la mijloace de subvenționare majorate, acordate de către stat.

► **Linia de intervenție 4:** Acces la echipament și/sau instruire

În rezultatul implementării Parteneriatului Local de Ocupare în raionul Florești și generării efectului complementar al acțiunilor, Cooperativa de producție la nivel local va beneficia de un suport financiar, logistic și metodologic în modernizarea infrastructurii de procesare. Aceasta va procura și instala o linie de taiere industrială și ambalare a legumelor în incinta halei Companiei AGROADRIȘ SRL.

(Valoarea asistenței financiare, inclusiv pentru achiziționarea echipamentelor industriale pentru prelucrarea, ambalarea și tăierea legumelor (care vor fi proprietatea comună a membrilor cooperativei), este estimată în funcție de numărul și capacitățile de producție ale membrilor și include valoarea locației și/sau a infrastructurii de producție actuale, inclusiv drumurile de acces, potențialul de vânzări, piața locală, impactul asupra creșterii economice, numărul de locuri de muncă create sau formalizate și întreprinderile înregistrate și/sau formalizate). Acordarea sprijinului financiar va depinde de utilizarea în comun a echipamentelor de către membrii cooperativei, iar vânzarea acestora nu va fi permisă. Condițiile enumerate aici vor constitui în mod expres obiectul atât al acordului de finanțare, cât și al procesului-verbal al adunării membrilor cooperativei.

Se preconizează că în achiziția echipamentului va fi folosit principiul cel mai bun preț/calitate, iar echipamentul procurat va trebui să asigure cel mai efektiv mod de funcționare și distribuție uniformă a temperaturii pentru a stabiliza caracteristicile spațiale și temporale ale camerei/liniei în vederea uscării sincrone a produselor proaspete în volumul de lucru necesar. Se preconizează că cu suportul Consiliului Raional Florești, entității juridice nou formate pe baza unui contract de arendă, sau cu titlu gratuit va fi oferit un spațiu/hală de producere pentru instalarea echipamentului procurat. Spațiul va corespunde tuturor condițiilor necesare din punct de vedere tehnologic și de respectare a standardelor de sănătate și securitate la locul de muncă a celor 18 angajați noi permanenți, care vor lucra la colectarea, depozitarea, procesarea și ambalarea producției finite. Echipamentul va putea fi utilizat nu doar de membrii Cooperativei, dar și de toți ceilalți producători agricoli din raion contra plată, pentru că un astfel tip de infrastructură de procesare a producției agricole nu a existat anterior. Adicional, se preconizează că în urma modernizării și extinderii capacităților de procesare, antreprenorii vor putea accesa nu doar piața locală, cât și cea națională și internațională, inclusiv prin obținerea certificatului GLOBAL G.A.P. pentru fructele sămburoase. Acest document este necesar ca o condiție prealabilă pentru exportul companiilor, care exportă fructe și legume către țările Uniunii Europene.

► Linia de intervenție 2: Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri

Pentru a asigura sustenabilitatea și a crea noi oportunități de finanțare pentru potențialii antreprenori/membri ai cooperativei și pentru alți producători agricoli care doresc să își formalizeze sau să își extindă afacerile, inclusiv prin aderarea la cooperativă, acțiunea va implica sprijin pentru dezvoltarea competențelor de afaceri, formalizare și dezvoltarea afacerilor.

Toți cei care doresc să își formalizeze sau să își extindă afacerile și, eventual, să adere ulterior la cooperativă, vor fi evaluați de un consultant, contractat în cadrul proiectului, și împărțiți în grupuri pe baza cunoștințelor lor de afaceri:

- Persoanele interesate să formalizeze afacerea și necesita suport;
- IMM-uri agricole, care vor să creeze Cooperativa de întreprinzător pentru procesarea legumelor;
- IMM-uri agricole, care sunt pregătite pentru extindere și aplicare la programele naționale ODA, AIPA, ANOFM.
- IMM-urile agricole care doresc extinderea activităților, dar nu sunt încă pregătite pentru acest proces.

5

producători agricoli
(50% femei) asociați
prin crearea
Cooperativei de
producție la nivel local

50

producători agricoli
(50% femei) aplică la
programe suport
financiar (AIPA, ODA,
ANOFM, IFAD)

15

persoane angajate în urma
inițierii și/sau extinderii
afacerii, inclusiv prin crearea
Cooperativei de producție și
beneficiere de cursuri de
instruire antreprenoriale

Persoanele identificate vor parcurge un test scris și un interviu cu consultantul contractat și reprezentanții ODA pentru a evalua cunoștințele, abilitățile antreprenoriale și potențialul asumat de-a crea noi locuri de muncă.

În vederea asigurării sustenabilității și creării unor oportunități noi de finanțare pentru antreprenorii-membrii cooperativei, dar și unor producători agricoli, care vor dori să-și extindă afacerile, inclusiv prin obținerea calității de membru a cooperativei, Acțiunea va conține oferirea unui suport în vederea dezvoltării abilităților antreprenoriale, celor de lansare și dezvoltare a afacerilor.

Forma și modalitățile de acordare a suportului metodologic și logistic se vor baza pe colaborarea cu ODA, AIPA, IFAD, și la necesitate vor conține angajarea unui consultant, care va acorda suportul necesar antreprenorilor în accesarea programelor naționale care oferă granturi și credite pentru tineri, femei, și micro-antreprenori în vederea creșterii potențialului de dezvoltare la nivel rural. Suportul va conține și acordarea de asistență tehnică pentru pregătirea setului de documente de finanțare și elaborare a planurilor de afaceri, asistență post-finanțare, dezvoltarea abilităților antreprenoriale.

► Linia de intervenție 5: Facilitarea asocierii

Scopul acestei etape a proiectului este de a informa micii producători agricoli, formali și informal, cu privire la cooperativa de producători și la beneficiile asocierii la aceasta. Un curs de formare de o zi privind beneficiile asocierii va fi organizat de Asociația Patronală Florești și de Confederația Națională a Patronatului. Un stimulente suplimentar pentru formalizare va fi accesul exclusiv la echipamentele industriale pentru prelucrarea, ambalarea și tăierea legumelor.

Sustenabilitatea Acțiunii:

- Implementarea acestei Acțiuni va avea ca efect formalizarea producătorilor locali și va contribui la promovarea imaginii raionului Hîncești, contribuind astfel la dezvoltarea sa economică.

Probabilitatea de risc:

- Număr insuficient de antreprenorilor mici agricoli, care dețin volume, suprafețe și mijloace financiare suficiente pentru a asigura pe termen lung respectarea angajamentelor comune, care rezultă din crearea unei Cooperative de întreprinzător la nivel local, creșterii competențelor antre-

ALOCAȚII

Costurile programului:

Modernizarea infrastructurii de producere	491.454,00 MDL (1 linie de uscare)
Servicii de suport juridic pentru crearea a Cooperativei de producție	113.650,20 MDL
Furnizarea serviciilor de formare și consultanță antreprenorială (instruire și suport de mentorat):	30.298,91 MDL

Contribuția non-monetară:

AGROADRIEȘ SRL

Oferirea Cooperativei de întreprinzător a halei de producere pentru echipament	172.440 MDL
Punerea la dispoziție a unei săli de studii dotate cu inventar practic pentru perioada instruirii:	25.430,72 MDL (4 sesiuni x 6.357,68 MDL)

ANOFM

Suport în identificarea forței de muncă disponibile	15.000,00 MDL
Oferirea de granturi pentru inițierea, dezvoltare sau extinderea unei afaceri (inițierea a două afaceri a producătorilor locali)	500.000,00 MDL

ODA

Oferirea de granturi pentru antreprenori, inclusiv producători mici, tineri femei pentru inițierea, dezvoltare sau extinderea unei afaceri	50.000,00 MDL
Cursuri de instruire în dezvoltarea abilităților antreprenoriale, celor de lansare și dezvoltare a afacerii și suport financiar	15.000,00 MDL

IFAD

Oferirea de granturi și credite pentru tineri, femei, și micro-antreprenori în vederea creșterii potențialului de dezvoltare la nivel rural	50.000,00 MDL
oferirea de asistență tehnică pentru pregătirea documentelor și elaborarea unui plan de afaceri, asistență post-finanțare, dezvoltarea competențelor antreprenoriale	
centru educațional multifuncțional pentru e-learning la distanță.	

Total

638,403.11 MDL

(713.570,72 MDL reprezintă contribuția non-monetară a partenerilor de implementare)

06

Promovarea antreprenoriatului în rândul tinerilor și femeilor

OBIECTIV

Generarea de locuri de muncă prin sprijinirea antreprenoriatului în rândul tinerilor și femeilor din raionul Florești prin facilitarea accesului la finanțare și îmbunătățirea cunoștințelor și educației antreprenoriale.

ȚINTĂ

- 30 tineri și femei (inactivi, șomeri înregistrați) beneficiază de instruire și mentorat în vederea scrierii unui business plan;
- 15 start-up-uri lansate;
- cel puțin 18 locuri de muncă create în zone rurale.

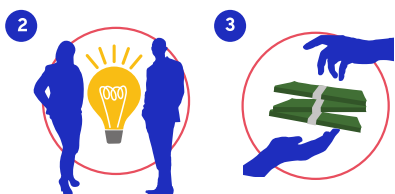
Informație de fond și linia de bază

Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) reprezintă unul dintre principalele motoare ale creșterii economice și generării de locuri de muncă în țară. Conform Biroului Național de Statistică în 2022 IMM-urile au constituit circa 99,2% din numărul total al întreprinderilor (față de 99,1% în 2021); numărul mediu de salariați în IMM-uri a fost de 347,3 mii, deținând 65,6% din numărul mediu total de salariați al întreprinderilor (față de 64,2% în 2021); veniturile din vânzări ale IMM-urilor au însumat 274,8 miliarde lei sau 44,9% din totalul veniturilor din vânzări în economie (față de 46,1% în 2021)²⁷. Cu toate acestea, ponderea angajatorilor în forța de muncă rămâne scăzută, de 3.6% (media UE este de 15%), cu o pondere deosebit de scăzută a femeilor angajatoare (mai puțin de 1%) și a tinerilor (2.4% cu vârsta sub 24 de ani și 20.3% până la 25-34 de ani).

În multe cazuri, acest lucru se datorează faptului că tinerii și femeile antreprenori din zonele rurale se confruntă cu o serie de provocări, care variază între cunoștințe și educație insuficiente, un mediu care nu favorizează antreprenoriatul în rândul tinerilor, bariere economice și financiare, insuficiența rețelelor relevante, precum și lipsa de modele de antreprenoriat. Mai exact, asigurarea accesului la finanțare și găsirea mentorilor potriviți pot fi dificile pentru acești antreprenori care sunt la început de drum. Accesul dificil la finanțare nu permite lansarea eficientă de noi întreprinderi, dar, de asemenea, împiedică adesea IMM-urile să realizeze investiții productive pentru a-și extinde activitatea și pentru a achiziționa noi tehnologii. Pe de altă parte, toate IMM-urile din Moldova întâmpină în mod tradițional dificultăți în accesarea creditelor formale sau a împrumuturilor bancare comerciale, deoarece termenele de scadență ale băncilor comerciale și ratele ridicate ale dobânzilor nu permit o rentabilizare a oricărei investiții considerabile.

Având în vedere dificultățile în materie de creare de locuri de muncă durabile în zonele rurale, în special pentru populația tânără șomeră sau inactivă, încurajarea antreprenoriatului în rândul tinerilor poate reprezenta unul dintre instrumentele de abordare eficientă a problemelor șomajului și sub ocupării tinerilor.

LINII DE INTERVENȚII INTEGRATE

Antreprenoriatul afectează în mod pozitiv creșterea economică și sporește competitivitatea pieței la nivel local. Tinerii antreprenori creează locuri de muncă pentru ei înșiși și pentru angajații lor, sporesc inovarea și se adaptează rapid sau chiar creează tendințe de piață folosind oportunitățile disponibile. Datorită vârstei lor, aceste persoane tind să aibă aspirații de creștere a afacerii mai mari decât antreprenorii mai în vârstă, deoarece doresc ca afacerea lor să crească mai repede și, prin urmare, să creeze un număr mai mare de locuri de muncă.

Pe lângă factorii potențiali și factorii de creștere economică existenți, care pot fi activați în facilitarea antreprenoriatului tinerilor și femeilor la nivel local, există premise specifice suplimentare pentru utilizarea cu succes a acestui instrument în raionul Florești. În primul rând, există un partener lider credibil și solid la nivel local, provenind din sectorul asociativ și fiind reprezentat de GAL (Grupul de Acțiune Locală) „Lunca Răutului”. Această organizație promovează activ antreprenoriatul în rândul tinerilor la nivel local și poate reprezenta un vehicul eficient pentru a ajunge la tinerii inactivi care doresc și pot să înceapă o mică afacere.

Având în vedere asistența acordată de GAL pentru sprijinirea lansării de start-up-uri și existența unui potențial neexplorat pentru antreprenoriatul în rândul tinerilor și al femeilor, OIM împreună cu GAL intenționează să furnizeze atât servicii BDS pentru a sprijini crearea de aplicații și planuri de afaceri, dar și sprijin financiar pentru 15 șomeri tineri, care doresc să înceapă o afacere. OIM va oferi sprijin BDS cu și formare ulterioară potențialilor solicitanți ai programelor de înființare bazate pe metodologia Start and Improve Your Business (SIYB). Pe lângă formarea SIYB, prin această acțiune, OIM va oferi sprijin financiar solicitanților de programe naționale pentru cofinanțarea planurilor de afaceri cu perspective de creare de locuri de muncă de calitate pentru femeile și bărbații inactivi din zonele rurale. Pe lângă sprijinul BDS al OIM, va fi asigurată monitorizarea comună atât de către GAL, cât și de către Oficiul Teritorial pentru Ocuparea Forței de Muncă, astfel încât să se asigure o monitorizare adecvată după lansarea unei mici afaceri.

Nu în ultimul rând, este important de remarcat faptul că sprijinul financiar și BDS al OIM pentru tinerii și femeile antreprenor devine și mai important, deoarece Oficiul Teritorial de Ocupare a Forței de Muncă Florești a utilizat deja resursele financiare alocate pentru anul 2024 pentru sprijinirea ocupării pe cont propriu la nivel local.

Raționamentul acestei acțiuni specifice este furnizat prin:

- existența GAL în raionul Florești, care este interesat să angajeze un consultant SIYB pentru oferirea ulterioară a instruirilor antreprenoriale potențialilor aplicanți la programul privind inițierea unei afaceri;
- potențiali beneficiari interesați să ia parte la această acțiune, identificați în timpul misiunilor în Florești;
- lipsa mijloacelor financiare pentru anul 2024 pentru susținerea autoocupării de către STO.

Consecutivitate

1. Campania de conștientizare/ informare despre Acțiune (se va desfășura cu suportul STO Florești și GAL) combinată cu identificarea beneficiarilor finali (tineri și femei (șomeri înregistrați));
2. Instruire antreprenorială (în baza SIYB);

PARTENER

- Grupul de Acțiune Locală (GAL) „Lunca Răutului”

PERTENERI RESPONSABILI

- Grupul de Acțiune Locală (GAL) „Lunca Răutului”
- Consiliul Raional Florești (CRF)
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) /Subdiviziunea Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă Florești (STO Florești)

REZULTATE

- Tineri și femei sunt ajutați să lanseze start-upuri și să genereze locuri de muncă prin accesul la instruire și oportunități de acordare de granturi.
- Noi locuri de muncă create.

3. Elaborarea planului de afaceri și concursul planurilor de afaceri;
4. Acordarea suportului de mentorat individual pentru înregistrarea afacerii.

Descrierea aplicării la liniile de intervenție

► Acțiuni preliminare: Campania de informare și identificare

GAL, în calitate de entitate principală a Acțiunii, sunt responsabile pentru implementarea campaniei pentru informare și sensibilizare a populației referitor la Acțiune. Subdiviziunea Teritorială de Ocupare a Forței de Muncă (STO) din Florești și GAL vor organiza ședințe de informare pentru tineri și femei, șomeri înregistrați pentru a-i informa despre oportunitățile programului²⁸. În cadrul campaniei și ședințelor de informare se va acorda prioritate descrierii istoriilor de succes a femeilor antreprenoare și tinerilor care au aplicat până în prezent la programul privind inițierea unei afaceri. Campania de informare și sensibilizare se va desfășura cu suportul Consiliului raional Florești, și implicarea primăriilor pentru a identifica cât mai mulți potențiali beneficiari a fi implicați în Acțiune.

GAL va anunța un concurs pentru identificarea unui consultant în antreprenariat din lista celor care au finalizat programul de certificare SIYB al OIM. Conform metodologiei SIYB, pentru a primi certificarea OIM, consultantul instruit (în continuare consultantul SIYB) va oferi instruire antreprenorilor (ToE) sub supravegherea Master Trainerului SIYB al OIM. În urma concursului, un consultant va fi selectat și angajat pe o perioadă de 6 luni în cadrul GAL.

► Linia de intervenție 2: Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri

Această măsură specifică vizează șomeri înregistrați, tineri și femei inactivi și cu competențe scăzute, identificați urmare a campaniei de informare, interesați de cursurile de dezvoltare a unei afaceri și, în consecință, acces la finanțare în vederea implementării planurilor de afaceri.

Un Apel de Aplicare²⁹ va fi lansat de către GAL pentru o perioadă de 2 săptămâni, și promovată pe pagina web a instituției. Consultantul SIYBS va oferi suport beneficiarilor potențiali pentru aplicare.

Un Comitet de Evaluare (CE) format de GAL, în componența căruia va intra consultantul SIYB, reprezentanți ai Consiliul Raional, și Subdiviziunii Teritoriale de Ocupare, care la rândul lor vor examina toate formularele și în baza grilei de evaluare vor selecta:

- 30 tineri și femei care vor lua parte la acțiune.

Rezultatele vor fi publicate pe pagina web a Consiliului Raional Florești, STO Florești și GAL.

Consultantul SIYB, ca parte a ToE, va furniza o instruire cu durată de două săptămâni care va cuprinde următoarele subiecte: planificarea strategică, managementul financiar, contabilitatea, legislația muncii, etc.

În două săptămâni de la finalizarea instruirii, cu suportul consultantului SIYB, participanții vor elabora un plan de afaceri care va fi depus Comisiei de Evaluare. Comisia va analiza planurile de afaceri și în decursul unei săptămâni, va selecta 10 beneficiari:

- 15 start-upuri propuse de tineri și femei, care vor fi finanțate de OIM, prin intermediul GAL, în colaborare cu STO

Cu suportul consultantului SIYB, beneficiarii selectați vor fi asistați să-și înregistreze afacerea la Agenția Servicii Publice³⁰ sub una din următoarele forme organizatorico-juridice:

- Întreprindere individuală/ Întreprinzător individual;
- Societate cu răspundere limitată;
- Gospodărie Țărănească (de fermier).

Doar beneficiarii care dau dovada înregistrării întreprinderii (verificarea certificatelor de înregistrare este responsabilitatea STOFM Florești) vor fi transferați la următoarea etapă a Acțiunii.

► Linia de intervenție 3: Acces la finanțare

Tinerii și femeile pot primi sprijin financiar nerambursabil de până la 68,976 MDL per beneficiar, oferit de OIM, prin GAL și în cooperare cu STO Florești per beneficiar.

Pentru a accesa alocația financiară nerambursabilă tineri și femei completează și transmit Comisiei de Evaluare cererea de finanțare. Criteriile de eligibilitate în baza cărora Comisia admite cererea sunt:

1. tineri (18-34 ani) și femei;
2. tineri sau femei cu reședința în raionul Florești;
3. întreprinderi înregistrate ca urmare a participării la formarea antreprenorială din cadrul programului
4. întreprinderi înregistrate sub una dintre formele organizatorice și juridice enumerate mai sus;
5. crearea a cel puțin un loc de muncă în zona rurală.

Un mentor va asista fiecare beneficiar și va oferi ghidare pe parcursul întregului proces investițional, în conformitate cu cerințele programului cât și a legislației în vigoare.

Beneficiarii de grant vor fi monitorizați de la data semnării acordului de grant cu ANOFM pentru o perioadă de 12 luni de la data plății ultimei tranșe din fondurile grantului. Monitorizarea programului va fi desfășurată de către Subdiviziunea Teritorială de Ocupare Florești.

Urmare a implementării acestei Acțiuni, vor fi lansate 15 afaceri și vor fi create 10 locuri de muncă.

Sustenabilitatea Acțiunii

- Legăturile instituționale create în timpul punerii în aplicare a acestei acțiuni sunt principalul mijloc de a se asigura că aceasta poate fi reprodusă cu aceleași grupuri țintă.

Probabilitate de risc

- Numărul de tineri interesați de a participa la Program ar fi unul limitat.

INDICATORI

15

persoane cu calificări reduse, tineri și femei inactive și șomeri primesc servicii de consultanță pentru a-și lansa un start up

10

tineri și femei primesc granturi pentru a lansa start-up

10

locuri noi de muncă create

Costurile programului:

Asistență în elaborarea dosarului de aplicare	12.070,80 MDL
Furnizarea cursului de instruire SIYB	66.389,40 MDL
Suport de mentorat	31.039,2 MDL
Componenta de Grant	1.034.640 MDL (68.976 MDL *10 persoane)
Mentorat post finanțare	31.039,2 MDL
Pauze de cafea pentru cursurile de formare	7.760 MDL
Cheltuieli de transport	12.070,80 MDL
Asistență juridică	17.244 MDL

Contribuția non-monetară:

Evaluare de dosare	
Componenta de grant	
Monitorizare și suport post-finanțare	17.244 MDL
Suport informațional și consultanță la toate etapele	5.173,2 MDL

Total

1,212,253.40 MDL

(Contribuția non-monetară a partenerului de implementare 22,417.2 MDL)

Referințe

- 1 Legea 245 din 21.07.2006 cu privire la organizarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Consultări și Negocieri Colective, Comisiilor teritoriale și de ramură pentru consultări și Negocieri colective; <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=317186>
- 2 Raionul a fost selectat în baza analizei indicatorilor de ocupare; în pofda potențialului pentru creșterea economică (precum este relevant în diagnosticul OIM), Cahul dispunea de indicatori de ocupare slabi.
- 3 Biroul Național de Statistică, Tinerii NEETs T3, 2023, [Tinerii NEET în trimestrul III 2023 \(gov.md\)](https://www.bnm.md/ro/content/rata-inflatiei-0)
- 4 Date OIM nepublicate
- 5 În prima parte a anului 2020, de două ori mai multe persoane s-au înregistrat în calitate de șomeri în comparație cu aceeași perioadă a anului 2019 (34 mii de persoane), 34 procente fiind tineri și 54 procente din localitățile rurale. Buletinul informativ al ANOFM din iunie, 2020
- 6 Biroul Național de Statistică, Inflația anuală, 2022, <https://www.bnm.md/ro/content/rata-inflatiei-0>
- 7 Moldova: Impactul potențial al creșterii prețurilor la alimente și energie asupra sărăciei și vulnerabilității, PNUD, iunie 2022.
- 8 Republic of Moldova: Poverty Reduction Strategy and Growth Strategy; IMF Country Report No. 23/85; December 22, 2022
- 9 [Strategia-de-dezvoltare-socio-economică-a-raionului-Hîncești-2021-2027-1.pdf \(hincesti.md\)](https://www.bnm.md/ro/content/rata-inflatiei-0)
- 10 National Agricultural and Rural Development Strategy for the period 2022-2027. | UNEP Law and Environment Assistance Platform
- 11 La vest, raionul este învecinat cu România, la nord cu raioanele Nisporeni și Strășeni, la est cu Ialoveni, iar la sud cu Cimișlia. Raionul Florești este traversat de importante căi de acces spre România și Ucraina (autostrăzi naționale și internaționale), care oferă o serie de avantaje pentru dezvoltarea sa. Patrimoniul cultural al raionului Florești este, de asemenea, un factor pozitiv pentru dezvoltarea sa ca destinație turistică
- 12 Legea Nr. 105 of 14.06.2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.
- 13 [Forța de muncă: ocuparea și șomajul în anul 2022 and Statistics on young people neither in employment nor in education or training - Statistics Explained \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&code=sdg_8_4_1)
- 14 Componenta comitetelor poate fi extinsă la serviciile sociale, la școlile și colegiile de formare profesională, în funcție de necesitatea de extindere a zonei de "atrageră"
- 15 Un Memorandum de Înțelegere urmează fi semnat între ANOFM, STO și Lear Corporation privind suportul la identificarea și angajarea a până la 200 tineri
- 16 Titlurile ocupațiilor sunt furnizate în conformitate cu Cadrul Național al Calificărilor (CNC) al Republicii Moldova. Pentru mai multe detalii, vă rugăm să consultați documentul oficial al CNC pe <https://www.mec.gov.md/ro/content/cadrul-de-calificari>
- 17 În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1276/2018 pentru aprobarea procedurilor privind accesul la măsurile de ocupare a forței de muncă, Anexa 3, implementarea instruirii la locul de muncă în cadrul unității https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141661&lang=ro
- 18 Ibidem
- 19 Salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent este stabilit la 13.700 de lei, <https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/document/attachments/nu-1099-mmmp-2023.pdf>
- 20 Strategia de dezvoltare a sectorului agricol pentru 2023-2030
- 21 Sursele de finanțare nerambursabile ale afacerii sunt acordate prin intermediul programelor gestionate de organizația pentru dezvoltarea antreprenoriatului (femei în afaceri, start pentru tineri, pare 1+1, ecologizarea imm, digitalizarea imm) și agenției pentru intervenție și plăți în agricultură (subvenții start up/în avans, subvenții post investiționale), livada moldovei (este eligibil și sectorul apicol), programele fondului internațional pentru dezvoltare agricolă (ifad vii, ifad viii);
- 22 În conformitate cu art 4 privind Activitatea meșterilor populari, a organizațiilor lor și a întreprinderilor din domeniul meșteșugurilor artistice din Legea nr. 135 din 20.03.2003 privind meșteșugurile artistice populare <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=312759>
- 23 Meșterii populari nu au dreptul să angajeze conform art.3 din Legea 93 din 15.07.1998 cu privire la patenta de întreprinzător, <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=312890>
- 24 Dacă va exista un număr mare de solicitanți, sau nu vor exista suficient de multe cereri bune, se va examina posibilitatea organizării unei a doua runde de Apel.
- 25 Ghidul a fost adaptat de către Universitatea de Stat "B.P. Hașdeu" din Cahul și consultată cu Uniunea Meșterilor Populari.
- 26 În anul agricol 2021, legumele au fost cultivate pe o suprafață de 73 ha, ceea ce a constituit 0,15% din suprafața totală a culturilor agricole cultivate, în scădere de două ori față de 2020.
- 27 <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=7066>
- 28 Campania de informare va dura cel puțin o săptămână;
- 29 În cazul în care numărul de aplicații este mare sau nu există suficiente aplicări, poate fi luată în considerare o a doua rundă de cereri.
- 30 Condiție obligatorie conform programelor de stat, pentru a avea posibilitatea de a aplica la linia de finanțare.
- 31 Grupul NEET (din limba engleză: „persons Not in Employment, Education or Training (NEET)”) îl reprezintă tinerii în vârstă de 15-25 ani, care nu fac parte din populația ocupată, nu studiază/învață în cadrul sistemului formal de educație și nu participă la nici-un fel de cursuri sau alte instruirii în afara sistemului formal de educație.

Anexe

Anexa 1. Tabel sumativ

Parteneriat Local de Ocupare – Raionul Florești

Ațiune	Intervenție	Indicatori de bază	Beneficiari
Ațiune de pregătire	Identificarea tinerilor NEETs ³¹ migranților reînțorși și muncitorilor informali în vederea angajării	Tineri NEETs (cel puțin 50 la sută femei), persoane fără calificări, inclusiv femei lucrătoare informal în localitățile rurale, precum și femeile reînțorșe acasă din cauza crizei COVID-19 (în special din Europa de Vest), tineri romi vor fi identificați și înregistrați la Subdiviziunea Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă locală.	500 tineri NEETs
1	Generarea de locuri de muncă pentru tineri în sectorul automotive	Tineri inactivi (cu calificări joase) instruiți și angajați de către un investitor străin din regiune	Până 200 tineri inactivi (cu calificări joase) instruiți și angajați de către un investitor străin din regiune
2	Creșterea gradului de pregătire pentru angajare prin îmbunătățirea abilităților practice ale adulților în sectorul construcțiilor și serviciilor de transport	Adulți (cu nivel scăzut de calificare) instruiți și angajați	36 șomeri înregistrați instruiți în domeniul construcțiilor; 36 elevi angajați
3	Formalizarea afacerilor apicole în mediul rural	Apicultorii informali primesc SDA și formare specializată în apicultură și primesc suport pentru a se formaliza și a genera locuri de muncă în mediul rural	30 de apicultori informali instruiți; 20 de întreprinderi formalizate; 10 întreprinderi aplică la programele de asistență pentru întreprinderi și la subvențiile agricole
4	Oficializarea sectorului artizanal și generarea locurilor de muncă prin modernizarea întreprinderilor de artizanat	Formalizarea activităților meșteșugărești casnice (gestionate în proporție de cel puțin 50 de procente de femei) pentru a genera oportunități de angajare pentru femei, tineri inactivi și șomeri cu nivel scăzut de calificare din zonele rurale	4 operațiuni meșteșugărești bazate pe gospodării formalizate; și lansarea a 11 întreprinderi nou înființate.
5	Dezvoltarea capacităților de procesare a micilor producători agricoli din mediul rural	Formalizarea activităților economice și crearea de locuri de muncă prin dezvoltarea infrastructurii de colectare, depozitare și prelucrare a produselor agricole în mediul rural	5 producători agricoli (50 procente femei) asociați; 5 producători agricoli (50 procente femei) au aplicat la programe de suport financiar; 15 noi locuri de muncă permanente create
6	Promovarea antreprenoriatului în rândul tinerilor și femeilor în mediul rural	Tinerii și femeile (persoane inactive, șomeri înregistrați) beneficiază de formare antreprenorială, mentorat și asistență în elaborarea unui plan de afaceri. Tinerii și femeile primesc subvenții pentru a lansa o afacere	30 de tineri și femei beneficiază de formare în antreprenoriat, mentorat și asistență în elaborarea unui plan de afaceri; 15 start-up-uri lansate și 18 locuri de muncă de calitate create

Total Beneficiari

Beneficiari individuali
1,100

NEETs identificați:
500

Start-up-uri:
26

Total locuri de muncă create:
269 (locuri de muncă nou create)

Persoane care au beneficiat de instruire:
616

Extinderea afacerilor:
9

+24 (prin formalizare)

Întreprinderi formalizate:
40

Cooperativă:
1

	Linii de intervenție	Perioada implementării	Alocarea de resurse, MDL (inclusiv non-monetar)	Parteneri de implementare
	1. Identificare și activare	Iulie – Noiembrie 2024	295,150 MDL Non-monetar: 18.000 MDL	Partener principal: CRISDD, Alții: STO, CRF, CNSM, Asociație Sindicală Locală
	4. Access la echipament și/sau instruire	Septembrie 2024 – Mai 2025	51.732 MDL Non-monetar: 68.976 MDL	Partener principal: CRISDD Alții: ANOFM, STO, Lear Corporation, CRF, CNSM
	4. Access la echipament și/sau instruire	Septembrie 2024 – Mai 2025	761.618,89 MDL Non-monetar: 765.510,72 MDL	Partener principal: Școala Profesională din or. Floresti Alții: CNPM, CRF, STO, ANOFM
	4. Access la echipament și/sau instruire; 2. Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri; 5. Facilitarea asocierii	Aprilie – Octombrie 2024	251,965 MDL Non-monetar: 40,642.5 MDL	Partener principal: Asociația Națională a Apicultorilor din Moldova (ANARM) Alții: STO, CRF, AIPA
	2. Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri; 3. Acces la finanțare; 4. Access la echipament și/sau instruire; 5. Facilitarea asocierii	Aprilie – Octombrie 2024	664.801MDL Non-monetar: 28,305 MDL	Partener principal: Uniunea Meșterilor Populari Alții: CRF, STO
	4. Access la echipament și/sau instruire; 2. Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri; 5. Facilitarea asocierii	Septembrie 2024 – Mai 2025	638.403,11 MDL Non-monetar: 713.570,72 MDL	Partener principal: CNPM Alții: AIPA, ODA, ANOFM, IFAD
	2. Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri; 3. Acces la finanțare	Septembrie 2024 – Mai 2025	1.212.253,40 MDL Non-monetar: 22.417,20 MDL	Partener principal: GAL Alții: CRF, STO, ANOFM

Cost Total

5.533.345,54 MDL **3.875.923,40 MDL** Contribuția OIM
1.657.422,14 MDL Contribuția partenerilor

Anexa 2. Partenerii semnatori ai LEP Florești

PARTENERII SEMNATARI

1. Membrii Comisiei Teritoriale pentru Consultări și Negocieri Colective Florești:

Copocaru Aliona - vicepreședinta CR Florești
Lusu Svetlana - ^{Membr} Viceșef ^{Fl} Florești; directa
Bogdan Stoliie, Șef, Direcție Economii, Achiziții, ^{Fl} și Strategia Investițiilor
Pascaru Olesia Șefa Direcției Finanțe Florești
Cebuc Svetlana Președinte Sindicatelor ^{OPaceer} Florești
Chelaru Alexandra Președinte OSP Florești - gar
Bumbac Gheorghe Președintele CSJT Florești ^{Fl}

2. Alți reprezentanți ai Autorităților Publice Locale:

3. Parteneri Naționali:

Raima Dogaru, Agenția Națională pentru Ocuparea
Forței de Muncă București

Sergiu Sainchev - Vicepreședinte CNRM

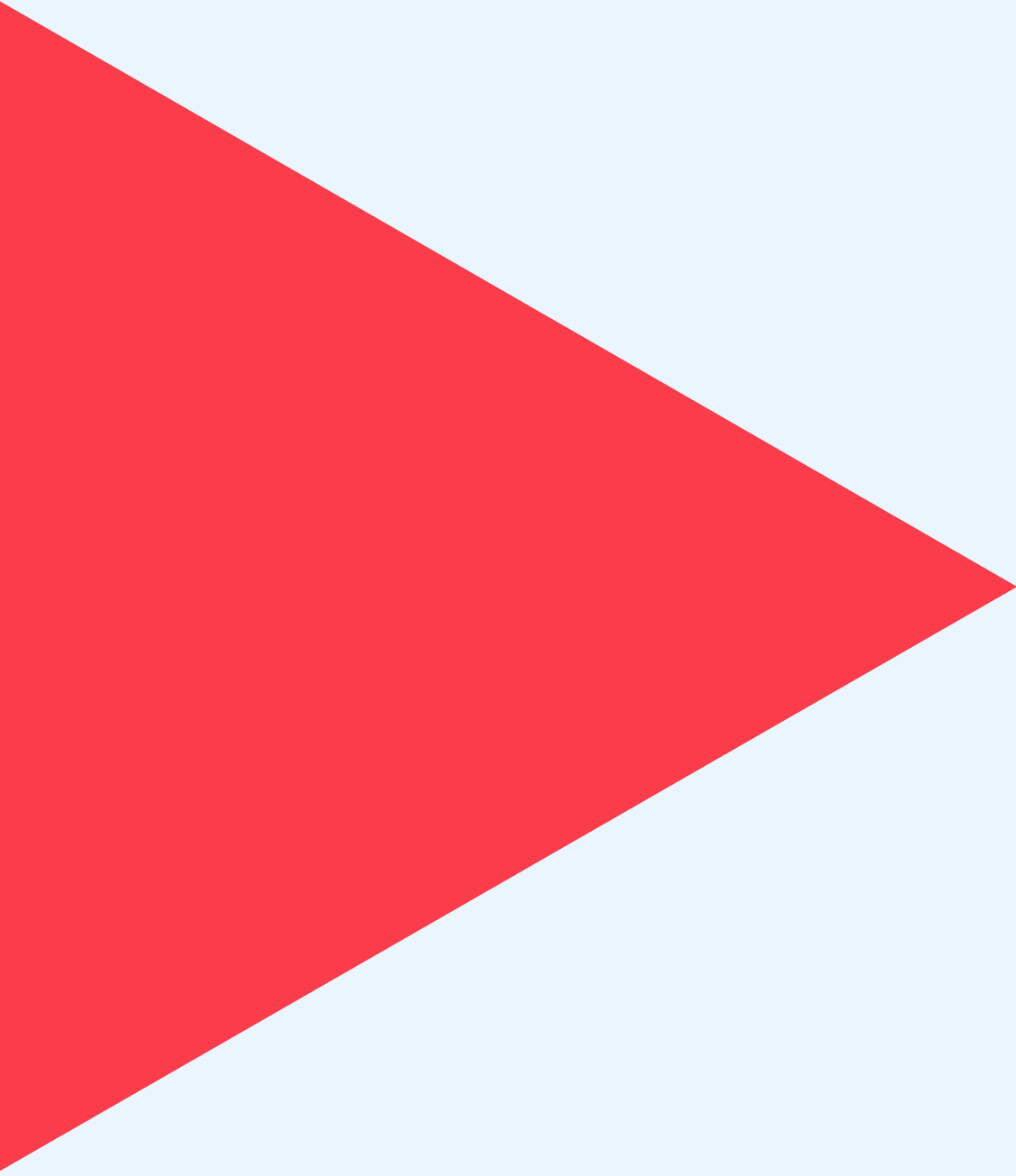

4. Parteneri de implementare:

Maxim Ion - Asociația Națională
a Apicultorilor din RM
Y. Ilex

barbăscuță Natalia, GAL „Lunca căminului”

Crețu Veaceslav - Școli Profesionale din Foresti
V.C.F.

Cozaeu Andrei CÎ Legume Select
Chia

ilo.org/budapest

**ILO Office for Central and Eastern Europe
14 Mozsár utca
Budapest H-1066
Hungary**